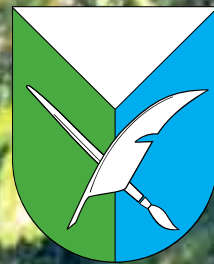


Podblegaške novice

letnik 23, številka 6
julij - avgust 2019



GLASILO OBČINE
GORENJA VAS
- POLJANE

- **Gradnja gorenjevaškega gasilskega doma se nadaljuje, selitev ob 120-letnici**
- **Anton Debeljak je novi podžupan**
- **80 let Loškega muzeja: V njem tudi Tavčarjeva zapuščina**
- **Anže Stržinar in Andraž Bogataj, nagrajena mlada lesarja**

Iz županovega dnevnika

• 7. 6. – Sestanek z županoma občin Škofja Loka in Dobrova - Polhov Gradec s sodelavci ter direktorjem Razvojnega agencije Sora na Pasji ravni. Odločeni smo, da na robu ravnice najprej postavimo manjši objekt, ki bo namenjen predvsem pohodnikom in kolesarjem, saj daleč naokoli ni nobenega. Župan občine Dobrova - Polhov Gradec je povedal, da so za ta namen že uredili prostorske akte.



• 7. 6. – Na Visokem na tradicionalnem srečanju članov in prijateljev Društva za zdravje naroda in Društva na srcu operiranih Slovenije pod vodstvom prof. dr. Metke Zorc. Veseli me, da je gospa našo dolino poimenovala »dolina zdravja« in razkrila tudi načrte, da bi lahko v objektu visokega hleva uredila preventivni center.

• 7. 6. – Na valeti devetošolcev v Osnovni šoli Poljane. Srečno, bodoči dijaki.

• 12. 6. – Udeležba na izredni seji pristojnih delovnih teles v državnem zboru na temo divjih zveri, ki delajo škodo našim kmetom, ki imajo že tako veliko in odgovorno nalogo pri ohranjanju naše kulturne krajine. Z župani sosednjih občin smo izpostavili vse probleme, naš poslanec Žan Mahnič pa je prevzel nalogo koordiniranja.

• 14. 6. – Na valeti devetošolcev v Osnovni šoli Ivana Tavčarja. Srečno, bodoči dijaki.

• 15. 6. – Trinajstič uspešno premagal Gorski maraton štirih občin, tokrat v družbi sosedja Janka.

• 16. 6. – Na blagoslovu novih orgel v cerkvi sv. Vida v Lučinah, kjer je sveto mašo poleg domačega župnika daroval naš nadškof metropolit msgr. Stanislav Zore. Iskrene čestitke in zahvala vsem župljanom, ki so prispevali za novo pridobitev.

• 19. 6. – Na prireditvi ob zaključku šolskega leta v Osnovni šoli Poljane, kjer učenci z mentorji vedno pripravijo čudovit program.

• 20. 6. – Na izletu za najboljše učence ob zaključku šolskega leta. Lepo smo se imeli skupaj z obema ravnateljema v adrenalinskem parku na Bledu.

• 22. 6. – Na praznovanju Ribiške družine Visoko na Visokem, kjer smo obeležili 60 let delovanja. Hvala za prostovoljno opravljeno delo in na dobro sodelovanje še naprej.

• 22. 6. – Na svečanostih ob dnevu državnosti v Poljanah, Gorenji vasi in prvič tudi na Trebiji, čestitke.

Vsebina

Uvodnik: Dober oskrbnik je multipraktik ... in malo nor	str. 3
Naznanilo o javni razgrnitvi dopolnjenega osnutka sprememb in dopolnitev občinskega prostorskega načrta	str. 3
Pred počitnicami seja poročil	str. 4
Sanacija ceste v Javorje bo končana jeseni	str. 5
Šola na Sovodnju dobiva novo preobleko	str. 5
Gasilski dom Gorenja vas: V nove prostore ob 120-letnici	str. 6
Anton Debeljak je novi podžupan	str. 7
Pacienti Mance Peternej začasno v ZD Škofja Loka	str. 7
Pri turističnih taksah je treba vzpostaviti red	str. 8
Zavod za kulturo in turizem: Stavijo na sodelovanje in promocijo	str. 8 in 9
Veliko glob, a manj prekrškarjev na cestah	str. 9
25 let občine: turizem	str. 10 in 11
80 let Loškega muzeja: Živo domovanje kulturne dediščine	str. 12 in 13
Po 110 letih so v Lučinah zapele nove orgle	str. 14
Anže Stržinar in Andraž Bogataj, nagrajena mlada lesarja	str. 15
Skoraj 3000 podpisov za odstrel volkov	str. 16
Novice iz knjižnice	str. 17
60 let Ribiške družine Visoko	str. 18
Kako smo po občini praznovali dan državnosti	str. 20 do 22
Aktivnosti Klekljarskega društva Deteljica	str. 23
13. Festival družin na Visokem tokrat v znamenju očetov	str. 24
Na 5. Košarkarskem festivalu gostili 200 mladih igralcev	str. 25
100-letnica Visoške kronike: uprizoritev SNG Drama na Visokem	str. 27
Podbrdo Trail Running Festival povezuje pet občin	str. 28

Stik z županom

Župan je dosegljiv za vaša vprašanja, predloge in mnenja vsak torek in sredo. Če se boste želeli pri njem oglasiti osebno na občini, se prej najavite pri tajnici na telefonsko številko 04/51-83-100 in povejte, približno koliko časa boste potrebovali, da boste dobili termin in vam ne bo treba čakati. Lahko se zgodi, da zaradi dopusta ali neodločljivih obveznosti kljub napovedanim uradnim uram ne bo dosegljiv, za kar se že vnaprej opravičuje in prosi za razumevanje. M. B.

Kdaj in kako do župana?

vsak torek 15 ^h – 17 ^h	po tel.: 051/384-433
vsako sredo 14 ^h – 17 ^h	na sedežu občine



Naslednja številka: 20. septembra 2019

Vaše prispevke za naslednjo številko Podblegaških novic pošljite do 6. septembra 2019 po elektronski pošti podblegaske.novice@gmail.com ali na naslov: Uredništvo Podblegaških novic, Poljanska cesta 87, 4224 Gorenja vas. Na ista naslova lahko pošiljate tudi informacije o prireditvah, ki jih organizirate. Prispevkov, ki jih bomo prejeli po tem datumu, ne bo mogoče objaviti!

Dober oskrbnik je multipraktik ... in malo nor ...

»Ooo, kakšno krasno jutro! Vstanem res zgodaj in se odločim, da grem v hribe. Kam? Šibam na Blegoš, menda je res popularen. Hitim na vrh, na hitro naredim nekaj slik, obvezno selfi za na facebook in že grem do koče ... Tam me čaka kavica, mmm, espresso z malo mleka bo odličen, pa flancat bo tudi že pasal. Kako super! Zagotovo lahko plačam s kartico, kdo bo nosil to težo kovancev na vrh. Kuža je jasno spuščena, uživa med kravami na paši. Tisti ovoj od sendviča s črpalke bom pustila v koči, saj so tam koši za smeti, namenjeni nam obiskovalcem, da ne nosimo teh odpadkov dol. Hitim proti koči, ura je še zgodnja. Pa kaj za vraga se morajo tukaj pasti krave, da je polno iztrebkov, še v hribih ne morem hoditi, kjer želim?! Pridem do koče ... Kajj?! Groza, 4:45 pa koča še zaprta! Kakšen oskrbnik pa je to? Neodgovorno ... Ni espressa, ni flancata in še vrata so zaprta!«

Tako bi se lahko glasil zapis obiskovalca na družbenih omrežjih. Ja, biti oskrbnik koče ni tako rožnato, kot se zdi. Ko mi je Damjana predlagala, naj napišem uvodnik v Podblegaških novicah, je bila prva misel, kakšna čast! V drugem hipu pa, »pa kaj, hudiča, naj napišem?!«.

Naj opišem svoj dan, naj delim z vami kakšno anekdoto, kako se imam. Najbolje, da kar vse po malem. Pa dajmo!

Delo zahteva od oskrbnika popolno predanost, veliko odrekanja in pa jasno, kar precejšno mero norosti, da se odločiš zanj. »Če nisi taka oseba, ne boš nikoli dober oskrbnik,« mi je nekoč dejal starejši gospod s kar zavidljivim stažem oskrbnišтва. Delo res zahteva dobro organiziranost, kot oskrbnik moraš biti multipraktik – dober kuhar, natak, hišnik, poliglota, včasih psihater, gorski vodnik, poznavalec rastlin, gob in vsega mogočega, šivilja, reševalec in še bi se kaj našlo. Ni pa vse tako, kot si predstavlja povprečni obiskovalec: zgodnje, včasih prezgodnje vstajanje, peka, kuhanje, kavnice, ocvirkovica, strežba, pomivanje, kuhanje, pomivanje, pospravljanje, kuhanje, spet strežba, aja, še ven pogledam, kakšno bo vreme (saj res, oskrbnik je tudi dežurni vremenar!), pa spet kuhanje in večkrat ponovimo.

No, ja, pa saj ni vse tako hudo. Najlepša so jutra, ko v miru spiš kavo, skočiš na vrh, ni lepšega! Tudi večeri niso slabi, krasni zahodi, sploh če je mirno, brez množic obiskovalcev. Se mi pa zdi, da koča včasih izgubi svoj pravi pomen planinske koče, ki je bila prvotno namenjena zavetišču planincev. Časi se spreminjajo, ljudje vedno bolj zahtevajo nemogoče. Opažam manj strpnosti, vsem se mudi, kot da nihče nima časa počakati niti, da se skuha kava, kaj šele, da se odreže kos ocvirkovice.

Toplo polagam na srce vsem obiskovalcem gora: vzemite si čas, zadihajte, sedite na klop pred kočo in preden začnete nergati, kako dolgo se čaka, si pogledajte, kakšne razglede ponujata koča ali gora, na kateri ste. Razumem redne obiskovalce, ki jim veliko pomeni uvesti se na

Foto: selfi Jerca Zaverl



klopco pred hišo in opazovati, pa saj je gora vsak dan drugačna in narava z njo. Vzemite si tudi vi čas – zase in za vzpon na Blegoš.

Res mi je v čast, da lahko z vami delim tale

uvodnik, hkrati pa še zapišem, da je Blegoš res lepa domača gora. Ne hrib, gora in naj tako ostane. Ja, kej!

Oskrbnica koče na Blegošu Jerca Zaverl



Občina Gorenja vas - Poljane
Poljanska cesta 87
4224 Gorenja vas
D. Š.: SI 63943026

Na podlagi 50. člena Zakona o prostorskem načrtovanju – ZPNačrt (Uradni list RS, št. 33/07, 70/08-ZVO-1B, 108/09, 80/10-ZUPUDPP (106/10-popr.), 43/11-ZKZ-C in 57/12, 57/12-ZUPUDPP-A, 109/12, 76/14-odl.US, 14/15-ZUUJFO in 61/17 – ZUreP-2) in v povezavi z 273. členom Zakona o urejanju prostora – ZureP-2 (Uradni list RS, št. 61/17) Občina Gorenja vas - Poljane objavlja

NAZNANILO

o javni razgrnitvi dopolnjenega osnutka sprememb in dopolnitev Občinskega prostorskega načrta Občine Gorenja vas - Poljane

I.

Občina Gorenja vas - Poljane obvešča vse občane, da javno razgrinja dopolnjeni osnutek sprememb in dopolnitev 02 Občinskega prostorskega načrta Občine Gorenja vas - Poljane.

II.

Gradivo bo javno razgrnjeno v prostorih Občine Gorenja vas - Poljane, Poljanska c. 87, 4224 Gorenja vas (sejna soba, prvo nadstropje) v poslovnem času občinske uprave. V času javne razgrnitve bo gradivo objavljeno tudi na spletni strani Občine Gorenja vas - Poljane v rubriki Razpisi in objave/javna objava.

III.

Javna razgrnitev bo od 28. avgusta do vključno 30. septembra 2019. V času javne razgrnitve bo organizirana javna obravnava, ki bo v sredo, 18. septembra 2019, ob 17. uri v prostorih Občine Gorenja vas - Poljane, Poljanska c. 87, Gorenja vas.

IV.

V času javne razgrnitve lahko vsi zainteresirani na naslov (Občina Gorenja vas - Poljane, Poljanska c. 87, 4224 Gorenja vas) ali elektronski naslov (info@obcina-gvp.si) posredujejo pisne pripombe in predloge k razgrnjenim spremembam in dopolnitvam 02 Občinskega prostorskega načrta Občine Gorenja vas - Poljane ali pa jih na mestu razgrnitve vpišejo v knjigo pripomb. Rok za pripombe in predloge k razgrnjenemu gradivu poteče zadnji dan razgrnitve.

V.

To javno naznanilo se objavi na svetovnem spletu, na oglasni deski Občine Gorenja vas - Poljane in v občinskem glasilu Podblegaške novice.

Župan Milan Janez Čadež

Pred počitnicami seja poročil

Občinski svetniki so se junija, na zadnji seji pred poletnimi počitnicami, sešli v poročni dvorani Dvorca Visoko.



Medtem ko so v nekaterih gospodinjstvih tik pred odvozom zabojniki še skoraj prazni, drugi že pridno polnijo ekološke otoke, namesto da bi si zagotovili dodaten zabojnik ali ustrezne vreče.

Večino časa so namenili seznanitvi z različnimi poročili. Bilo jih je kar devet. O delu skupne občinske uprave Medobčinski inšpektorat in redarstvo ter zavoda Poljanska dolina pišemo na straneh 8 in 9, prav tam si lahko preberete več o poročilu nadzornega odbora občine.

Svetniki so potrdili tudi Odlok o ustanovitvi javnega lekarniškega zavoda Gorenjske lekarne in osnutek Odloka o ustanovitvi sveta ustanoviteljic javnega lekarniškega zavoda Gorenjske lekarne, ki so ju morali uskladiti po spremembi Zakona o lekarniški dejavnosti v letu 2017. Potrdili so še pravilnik o sofinanciranju izobraževanja nadarjenih mladih glasbenikov in plesalcev (Jobstov sklad) ter predlog odloka o javni gasilski službi in osnutek odloka o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami v občini.

Pocenitev smeti – za koga?

Najdlje so se zadržali pri predlogu odloka o ravnanju s komunalnimi odpadki in drugimi vrstami odpadkov v občini, skupaj z elaboratom o oblikovanju cen ter cene storitev. Ker je bil odlok sprejet v letu 2002, je bilo zaradi potrebnih sprememb, dopolnitev in usklajitev potrebno pripraviti novega. Nerešene pa ostajajo nekatere neskladnosti. Povprečno zberemo 40 litrov mešane komunalne embalaže na prebivalca mesečno, minimalni volumen zabojnika pa je pri posameznih gospodinjstvih pod 20 litrov na osebo mesečno. Na večini ekoloških otokov je nered, pogosto čiščenje povzroča dodatne stroške, ki jih plačujejo vsi uporabniki storitev ... Z odlokom naj bi zagotovili vsakemu uporabniku enake storitve z enakimi cenami za enake vrste in količine komunalnih odpadkov. »Želimo, da odpadki ne bodo več pristajali po gozdovih in ekoloških otokih. Rumenih zabojnikov na ekoloških otokih ne bo več. Temu, da se ti zabojniki sedaj polnijo ponoči, moramo narediti konec,« je poudaril župan, ki je prvo branje odloka umaknil z dnevnega reda lanskoletne

oktobrske seje, na zadnji seji pa ocenil, da je novi odlok po dveh obravnavah dovolj dobro pripravljen, da prestane svetniško odločanje.

Cene za infrastrukturo se z upoštevanjem sprememb odloka znižujejo za nekaj manj kot štiri odstotke na 4,6658 evra/m³, za storitev zbiranja pa se znižujejo za deset odstotkov na 43,7215 evra/m³.

Upošteva se minimalen volumen zabojnikov za mešano embalažo 35 litrov na osebo na območju z zbiranjem enkrat mesečno in 25 litrov na osebo na območju z zbiranjem dvakrat mesečno. Cene pri gospodinjstvih do pet članov naj bi se znižale, zaradi nakupa večjih zabojnikov in spremenjenega obračuna pa se bodo spremenile (zvišale) pri gospodinjstvih z več kot pet oziroma šest člani. Tako naj bi že šestčlansko gospodinjstvo z odvozom dvakrat mesečno namesto 9,62 evra na mesec na položnicah po novem plačevalo 14,51 evra. »Razlike med uporabniki po strošku na osebo bodo z novim odlokom vseeno manjše kot doslej,« je utemeljila Kristina Knific z občinske uprave. Svetniki so zahtevali, da se pri določanju najmanjših volumnov zabojnikov glede na število članov gospodinjstva izvede zaokroževanje volumna navzdol, kar prinaša ugodnejšo ceno za občane. Prav v teh dneh poteka korespondenčna seja občinskega sveta za sprejem usklajenega odloka, zato več o tem v eni od naših naslednjih števil.

Boršt še plazi

Poročilo o vplivih RŽV na okolje za leti 2017 in 2018 so podali direktorica Hiacinta Klemenčič ter Matej Rupert in Matej Eržen z ARAO (Agencija za radioaktivne odpadke). Kot je povedala Klemenčičeva, so bile v letih 2017 in 2018 dejavnosti redno financirane in izvedene z načrtom. Merjene vrednosti v tem času so bile pod predpisanimi mejnimi vrednostmi. O odlagališču Boršt je povedala, da opazajo trend zmanjševanja premikov – še ostajajo pri 1,7 do 1,8 centimetra, hitrost plazanja se zmanjšuje.

Matej Rupert in Mitja Eržen z ARAO, ki upravlja z odlagališčem Jazbec, sta povedala, da meritve zadnjih dveh let kažejo, da mejne vrednosti niso bile presežene. Premiki na odlagališču so minimalni, odlagališče se poseda za približno centimeter na leto.

Krajevni urad in policija

Načelnik Upravne enote Škofja Loka Bojan Miklavčič je povedal, da je bil krajevni urad v Gorenji vasi lani odprt 40 dni. V povprečju je bilo na dan izvedenih osem postopkov in nalog, skupaj torej 360, kar je devet odstotkov manj kot pred letom dni. Manj je bilo izdaj osebnih izkaznic, pri izdaji potnih listov in vozniških izpitov so zabeležili porast.

Komandir Policijske postaje Škofja Loka Sašo Eniko je povedal, da na območju naše občine obravnavajo v povprečju od pet do deset odstotkov vseh zadev na Škofjeloškem. Na področju kriminalitete so obravnavali 21 zadev (v letu 2018 jih je bilo 38), manjša pa je bila njihova preiskanost (38 odstotkov v primerjavi s 50 odstotki leto prej). Trenutno se veliko ukvarjajo s kriminaliteto na spletu. Droge so glede na izkušnje policije v naši občini med vsemi na Škofjeloškem najmanj prisotne.

Na področju javnega reda in miru so posredovali pogostejše kot v letu 2017, to je 21-krat. Posredovali so pri 30 prometnih nesrečah (leto prej 25), smrtnih žrtev ni bilo, med vzroki pa prednjači neprilagojena hitrost. Manj je tudi voznikov, ki so vozili pod vplivom alkohola.

STC Stari vrh: sposobni preživeti, ne pa investirati

Ustvarili so za slabo desetino manj prihodkov kot v prejšnji sezoni, in sicer približno 415.000 evrov, družba za leto 2018 izkazuje čisti dobiček v višini približno 76.000 evrov. Direktor Tomaž Trobiš je ocenil, da je podjetje sposobno preživeti, ne pa zagotavljati investicij.

Slabost je še vedno ta, da Stari vrh nima dovolj nočitvenih kapacitet, letošnja zelena zima je botrovala tudi k znižanju števila smučarjev. »Bolje se moramo pripraviti na letno sezono in pridobivanje investorjev, ki bi imeli interes vlagati vanjo,« je ocenil Trobiš.

Športna dvorana dražja

»Končna vrednost izgradnje Športne dvorane Gorenja vas s pripadajočo zunanjo ureditvijo, zunanjim športnim igriščem in prenovljeno skupno kotlovnico je bila 4,935 milijona evrov, izgradnja objekta športne dvorane je znašala nekaj manj kot 3,695 milijona evrov,« je poročal Bernard Strel iz občinske uprave. Dodatna dela so znašala 593.000 evrov z DDV, kar je malo več kot 15 odstotkov osnovne pogodbene vrednosti. Ob to so se svetniki tudi obregli. »Razlogi za podražitev so v tem, da je gradnja živ projekt, v fazi projektiranja in izvedbe na gradbišču ni mogoče predvideti rešitve vseh detajlov, včasih se pokažejo tudi boljše rešitve, ki so primernejše in učinkovitejše,« so zatrdili na občini.

Damjana Peternelj

Dela bodo končana jeseni

Občina Gorenja vas - Poljane je z glavnim izvajalcem del Hipplus konec preteklega leta začela sanacijo lokalne ceste (LC) Delnice-Javorje, ki je bila decembra 2017 zaradi poplav in močnega vetra zelo poškodovana. Vrednost predvidenih del je 1,71 milijona evrov z DDV.



Foto: Ciril Alič

Sanacija pod križiščem za Dolenčice

Cesta od odcepa za Delnice proti Javorjam poteka po zelo nestabilnem in plazovitem terenu, kar je v zadnjem obdobju zaradi zdrsov plazov prispevalo k velikim poškodbam ceste. Občina je iz naslova elementarnih nesreč pridobila nepovratna sredstva v višini 616.522 evrov, namenjena celoviti rekonstrukciji dveh zaradi plazov najbolj poškodovanih cestnih odsekov. Na območju LC Zapreval-Poljane so za sanacijo predvideni trije odseki.

Kot je povedal Igor Kržišnik, na občini

odgovoren za investicije, je 380 metrov dolg odsek pod opornim zidom pri javorski cerkvi končan, saniran je tudi plaz pod cerkvijo. Glavnina del v spodnjem delu ceste mimo Krajcev do odcepa za Delnice v dolžini 600 metrov je bila opravljena že v zimskem času, fino asfaltiranje pa v začetku julija.

Zahteven teren za ceste

V začetku maja je občina podpisala sofinančersko pogodbo z Ministrstvom za okolje in

prostor za drugo fazo sanacije plazovitega terena na cesti Javorje, s katero je pridobila 720.000 evrov. »Pričeli smo z deli na pododseku 2. Pred odcepom ceste za Dolenčice je treba globinsko sanirati tri večje plazove v dolžini 520 metrov, čez katere poteka cesta. Gre za zelo zahtevne posege, zato bodo dela potekala vse poletne mesece. Zaključek je predviden septembra,« je povedal Kržišnik.

»KS Javorje, ki se razteza od Blegoša in skoraj do Luše v Selški dolini, ima v naši občini najbolj neugodno geološko strukturo tal za ceste. Tu naletimo na zaledne vode, zemljina je mehka, veliko je plazovitega terena. Strošek kakovostne sanacije cest na takšnem terenu je nekajkrat večji kot na trdnem terenu in zahteva veliko več strokovne priprave,« je dejal predsednik KS Javorje Ciril Alič ter poudaril, da bodo krajani KS Javorje s sanirano cesto pridobili zelo veliko. »Včasih slišim pripombo, da občina nameni preveč sredstev za ceste v KS Javorje, zelo malo občanov pa je seznanjenih z dejstvom, da skozi vse krajevne skupnosti v občini potekajo državne ceste, samo v KS Javorje je lokalna cesta iz Poljan edina normalna cestna povezava.«

Lidija Razložnik

Zavod za turizem in kulturo
Poljanska dolina

VABI K SODELOVANJU NOVE SODELAVCE

za delo v administraciji, v kavarni Visoko
ter za vodenje projektov zavoda.

Ponujamo občasno delo z možnostjo
zaposlitve.

Prijave z opisom delovnih izkušenj
pošljite na e-naslov:

lucija.kavcic@poljanskadolina.com,
kjer lahko dobite tudi dodatna pojasnila.

Preden zaklenete vrata, odklopite naprave

Poletje je tudi čas neviht z udari strel, ki lahko povzročijo veliko škodo na gospodinjskih aparatih in elektronskih napravah. Smiselno je, da jih pred vsako nevihto in daljšo odsotnostjo od doma izklopimo iz električnega omrežja, svetujejo v Telekomu Slovenije. Naprav, ki jih poškoduje udar strele, ni več mogoče uporabljati, neredko je aparate treba zamenjati. Pri izklapljanju naprav ne pozabimo na TV-komunikator, modem, usmerjevalnik (router).

Alternativa so prenapetostne zaščite. Najbolj enostavne so vtičnice in razdelilniki s prenapetostno zaščito pred udari strele. »Vendar pa morajo biti urejene najprej na ravni podjetij za distribucijo električne energije v električni omarici na prenosnem omrežju, da lahko nudijo ustrezno zaščito. Zaščita mora biti vgrajena tudi v razdelilni omarici, ki jo imajo uporabniki v hiši ali stanovanjskem bloku, šele takrat je smiselno, da uporabnik napravo za prenapetostno zaščito vtakne v vtičnico, na katero je priključena posamezna električna naprava,« opozarjajo v Telekomu, da bo prenapetostna zaščita na vtičnicah dosegla namen samo, če bo poskrbljeno tudi za prvi dve zaščiti. Najboljša zaščita je odklop naprav iz električnega omrežja.

M. B.



Foto: M. B.

V nove prostore ob 120-letnici

Decembra 2017 so gasilci PGD Gorenja vas slovesno položili temeljni kamen za nov, dolgo pričakovan gasilski dom. Do zaključka gradnje, predvidene v prihodnjem letu, ko bo društvo praznovalo 120-letnico delovanja, pa jih čaka še kar nekaj dela. Po polletnem premoru bodo dela spet stekla, saj je društvo uredilo nadaljnje financiranje.



Gasilski dom v Gorenji vasi bo zgrajen predvidoma prihodnje leto.

Obliko gasilskega doma so poskušali čim bolj približati okolici, v katero je umeščen. V južnem delu ima 17 metrov visok stolp, ki je namenjen, tako kot sicer velja za tovrstne zgradbe, sušenju gasilskih cevi in za namestitev naprav za javno alarmiranje (siren) v zgornjem delu. »V našem primeru ima stolp več funkcij. Projektiran je kot stopnišče za dostop v višja nadstropja in poligon za trening reševanja z višin, saj ima na zadnjem delu plezalno steno. Na zgornji plato bo nameščena sirena, saj je v Gorenji vasi in njeni neposredni okolici trenutno ni. Sirena na združenem domu, kjer imajo gasilci trenutno prostore, je bila ob zadnji obnovi odstranjena,« je povedal vodja gradnje Boštjan Reberšek ter pojasnil, da je višina stolpa določena s slemenimi hiš v okolici – segati mora čeznje, da se zagotovi ustrezno slišnost sirene.

Pogled v zgodovino

Prvi gasilski dom v 'Zrajnci' je bil zgrajen kmalu po ustanovitvi društva, uporabljati so ga začeli leta 1902. Ob poplavih leta 1926 je bil deloma porušen, deroča voda je odnesla stolp. Še v istem letu je bil zgrajen nov gasilski dom s stolpom, visokim 16 metrov. V 60. letih prejšnjega stoletja je bila gradnja tretjega gasilskega doma zaradi drugačnih interesov prisilno ustavljena, stari gasilski dom in stolp pa je bilo zaradi dotrajanosti treba porušiti. Na obstoječi lokaciji gradnja večjega ni bila možna. Svetla plat vsega tega dogajanja pa je sedanja lokacija gasilskega doma, ki je skoraj idealna.

Predviden stanovanjski del

V pritličju gasilskega doma bo garaža za opremo in tehniko, prvo nadstropje pa bo namenjeno večji dvorani/predavalnici, sejni sobi ter prostoru za arhiv in arhivske eksponate. Dvorana bo namenjena gasilskim predavanjem in drugim dogodkom v kraju. Nadstropje višje, na podstrešju, je predviden stanovanjski del,

Energetska sanacija

Šola na Sovodnju dobiva novo preobleko

V sovojenjski podružnični šoli je tudi med počitnicami živahno. Delavci hitijo z deli v okviru obširne energetske sanacije stavbe, pomemben del bo opravljen do začetka novega šolskega leta.

Kot je pojasnil Bernard Strel, višji svetovalec za področje komunale in gradenj na občini, bodo zaposleni iz idrijskega gradbenega podjetja Zidgrad do takrat predvidoma zamenjali stavbno pohištvo, streho, ogrevalni sistem in kuhinjo ter naredili novo fasado do kamnitega podstavka.

Pogodba, vredna dobrih 714.400 evrov – od tega je 157.000 evrov nepovratnih sredstev kohezijskega sklada za spodbude energetske učinkovitosti EU –, zajema še vrsto drugih del kot na primer izgradnjo nove terase za potrebe vrtca, zamenjavo radiatorjev in obnovo celotnega razvoda inštalacij, obnovo sanitarij in zamenjavo notranjih vrat, tudi del razsvetljave, uredili bodo del podstrešja, da bi pridobili dodatne prostore za potrebe shramb in krožkov itn.

Obnova bo v fazah, kot bo dovoljeval šolski program, potekala vse do 30. julija prihodnje leto. Kot je zatrdil Strel, za zdaj vse poteka v skladu z načrti.

M. B.

ki bo dokončno urejen v zadnji fazi gradnje in bo odvisen od finančnih sredstev. Gasilci si ga želijo urediti, saj bi jim prihodki od najemnine prišli še kako prav pri zagotavljanju sredstev za pokritje kredita. Prav tako si želijo, da bi bil gasilski dom čim prej v uporabi, saj trenutna lokacija v združenem domu glede na vse večji promet okrog njega ni več primerna za njihovo dejavnost. Tako za društvo kot krajane bo novi gasilski dom velika pridobitev.

Financiranje tudi z bančnim posojilom

Gradnja je ocenjena na 408.000 evrov. »Prišteti moramo še davek, ki je za gasilske domove žal obračunan po višji stopnji, tako da bo vrednost investicije približno 500.000 evrov.« 85.000 evrov bo prispevala občina iz letošnjega proračuna in proračuna za leto 2020. Pokrila je že stroške komunalnega prispevka in delne stroške predstavitev daljnovoda v znesku okrog 30.000 evrov. Za vložek sredstev iz proračuna se predvideva solastniški delež na objektu,« je pojasnil Reberšek. Razliko bo moralo društvo zagotoviti iz prostovoljnih prispevkov krajanov in podjetij, ki delujejo na območju društva, ter s sredstvi, ki jih člani društva ustvarijo s storitvami in raznimi prireditvami. »V gradnjo gasilskega doma smo vložili že več kot 100.000 evrov, k temu je treba dodati še prostovoljno opravljene delovne ure naših članov in izvajalcev.« Društvo je za nadaljevanje gradnje moralo najeti dolgoročni kredit z odplačilno dobo desetih let. »Zahvala gre Deželni banki Slovenije, ki ima očitno še edina posluh za slovensko podeželje in gasilska društva.«

Lidija Razložnik



Anton Debeljak je novi podžupan

Junija je župan predstavil novega podžupana. Funkcijo bo do volitev, ki so predvidene novembra leta 2022, opravljal dosedanji predsednik Krajevne skupnosti (KS) Poljane Anton Debeljak. Z njim smo se pogovarjali o novi funkciji ter projektih, ki ga čakajo.

Kaj vam ta funkcija pomeni?

Predlog župana o mojem imenovanju sem na začetku vzel v daljši premislek, saj sem do sedaj, skoraj devet let, z veseljem opravljal funkcijo predsednika KS Poljane. Odločil sem se, da sprejemem mesto podžupana, ki ga bom opravljal z vso odgovornostjo. Nenazadnje sem vesel, da imam do neke mere priložnost soustvarjati razvoj občine. Obenem želim, da bo ta napredek viden tudi v očeh naših občanov. Trudil se bom, da bo moje delo jasno, javno in opravljeno v dogovoru s krajevnimi skupnostmi, občinsko upravo in županom. Že v mandatih, ko sem bil predsednik KS Poljane, je bilo sodelovanje z županom in občinsko upravo zelo uspešno.

Katera področja boste kot podžupan pokrivali?

Velik odstotek občanov naše občine živi v hribovitem delu občine in jih z dolino povezujejo lokalne ceste ter javne poti, ki jih je v občini več kot 385 kilometrov. Kot podžupan bom pomagal županu pri njegovem delu, zlasti pa bom opravljal naloge s področja javne infrastrukture, predvsem na cestnem področju. V občini je še kar nekaj odsekov cest, kjer se občani vsakodnevno vozijo po makadamskih cestah in prav njim bo treba priti naproti. Krajevne skupnosti imajo pripravljene predloge za obnovo že asfaltiranih, a močno poškodovanih asfaltnih cest. V prihodnjih letih bo potrebno iz občinskega proračuna nameniti še več sredstev za ceste.

Svet KS Poljane je na seji 26. junija 2019 za predsednika KS Poljane imenoval Franca Dolenca. Anton Debeljak bo v KS Poljane še naprej aktiven, opravljal bo delo tajnika KS.

Kako vidite delovanje Občine Gorenja vas - Poljane? Na katerih področjih v občini vidite možnosti za izboljšave?

Če hočemo zadržati naše občane v vaseh pod Blegošem, pod Ermanovcem, pod Pasjo ravno ..., jim moramo zagotoviti primerno infrastrukturo, kot so ceste, vodovod, optika ... Prav to so področja, v katera bo v prihodnjih letih treba vložiti več sredstev. Našo občino vidim kot zelo uspešno na številnih področjih. Po lanskoletnih podatkih časopisa Finance o tem, kje v Sloveniji se najbolje živi, je Občina Gorenja vas - Poljane med 212 slovenskimi občinami zasedla odlično tretje mesto. Za takšen rezultat se lahko zahvalimo vsem občanom, ki se vsak na svojem področju trudijo za razvoj občine. Zanimiv je še projekt, ki pa seveda ni odvisen samo od naše občine, in sicer izgradnja kolesarske poti iz Škofje Loke po Poljanski in Selški dolini.

Kot dolgoletni predsednik KS Poljane imate veliko izkušenj s projekti v Poljanah in sicer v občini. Kateri so trenutno odprti projekti, ki jih boste začeli oz. dokončali?

V načrtu je izvedba triletnega projekta investicijskega vzdrževanja cest. Program je bil pripravljen v sodelovanju s krajevnimi skupnostmi in vključuje devet dotrajanih cestnih odsekov. Začetek del je predviden jeseni 2019. Po načrtih, ki jih pripravljajo krajevne skupnosti, pa se bodo asfaltirali še odseki cest, ki so financirani iz proračuna posameznih krajevnih skupnosti. V Poljanah bo v naslednjih letih potekala protipoplavna ureditev, trenutno poteka izbira izvajalcev del. Zaradi obsežnosti del bo projekt predvidoma končan v dobrih dveh letih. V Poljanah in na Sovodnju se pripravljata dva projekta,



Podžupan Anton Debeljak je zadalžen za javno infrastrukturo, predvsem ceste.

Anton Debeljak se je rodil 29. aprila 1956 v Bukovem Vrhu in odraščal v kmečki družini. Po končani osnovni šoli se je izučil za orodjarja in polnih 40 let delal v orodjarstvu. Že kot zaposlen v podjetju Polycom je bil izvoljen v Svet KS Poljane, od oktobra 2010 je bil predsednik KS Poljane, drugi mandat je tudi občinski svetnik. Župan Občine Gorenja vas - Poljane ga je povabil k več projektnim skupinam (priprava in izpeljava pohodnega občinskega kroga, pohodna pot Cvetje v jeseni ...). V prostem času rad kolesari, v veliko veselje pa mu je vsako leto z ženo prehoditi občinski pohodni krog in tako spoznavati kraje ter občane.

ki bosta namenjena našim najmlajšim občanom in se bosta izvajala v naslednjih dveh letih: v Poljanah bomo gradili prizidek Vrtca Agata, na Sovodnju pa bo izvedena energetska sanacija in prenova Podružnične šole Sovodenj.

Kristina Z. Božič

Ambulanta Mance Peternej

Pacienti začasno v ZD Škofja Loka

Zobozdravstvena ambulanta Mance Peternej, ki je do zdaj začasno delovala v ordinaciji Olge Mijatović v novem delu Zdravstvene postaje Gorenja vas, bo imela stalne prostore v drugem nadstropju starega dela zdravstvene postaje. Gradbena dela preurejanja ordinacije so se zavlekla, zato bo v juliju ambulanta Mance Peternej začasno delovala v ZD Škofja Loka, v ambulanti zobozdravnice Karline Hribar Verbič. Direktor ZD Škofja Loka prim. dr. Aleksander Stepanović je pojasnil, da bodo gradbena dela končali v prvi polovici julija, nato pa bodo začeli z opremljanjem prostora: »Predvidoma bo ambulanta opremljena in pripravljena za delo proti koncu julija. Do zamude je prišlo zaradi precej zapletenih postopkov naročanja in rokov, ki se jih moramo držati v javnem sektorju, zato vse prosimo za razumevanje.«

Ambulanta bo v ZD Škofja Loka delovala ob ponedeljkih in torkih popoldne od 12.30 do 19.30, ob sredo, četrtek in petek pa dopoldan od 6.30 do 13.30. Za naročanje je najbolje, da pacienti pošljejo elektronsko pošto na naslov: za.gorenjvas@zd-loka.si ali pa pokličejo na informacije v ZD Škofja Loka na 04/502-00-00. Zobozdravnica Mance Peternej sicer vpisuje samo še otroke in mladostnike do 19. leta. Ko se bo ambulanta preselila v nove prostore, bo urnik objavljen na spletni strani www.zd-loka.si v rubriki Ordinacijski časi zdravnikov.



Foto: Tina Dolenc

T. D. Novo ordinacijo še preurejajo.

Pri turističnih taksah je treba vzpostaviti red

Končno poročilo nadzornega odbora je na zadnji seji pred počitnicami svetnikom predstavil predsednik Silvo Pivk.



Foto: Milka Bizovičar
Za zimsko službo je šlo lani iz občinskega proračuna skoraj 900 tisočakov.

Povedal je, da so podrobno pregledali naslednje postavke proračuna iz leta 2018: poslovanje Krajevne skupnosti Javorje, s področja turizma in podjetništva delovanje javnega Zavoda za kulturo in turizem Poljanska dolina, pobiranje turistične takse, prometno ureditev pri Osnovni šoli Poljane, izvajanje zimske službe ter delovanje Medobčinskega inšpektorata.

Odvajanje turistične takse šepa

»Poslovanje KS Javorje je zgledno, ni večjih pripomb, predlagamo pa tri priporočila, ki se nanašajo na izplačilo denarnih nagrad, in še, naj občina razmeji, kateri pravni posli in do katere višine so tisti, ki jih lahko sklepa KS brez soglasja župana. To priporočilo velja za vse krajevne skupnosti,« je bil jasen Pivk. »Poigrali smo se s plačilom turistične takse in preverili vplive na razvoj turistične dejavnosti. Tu je še vedno kar nekaj težav. Že v prejšnjem mandatu je nadzorni odbor opozarjal, naj se področje nadzira prek medobčinskega inšpektorata,« kar je Pivk utemeljil: »Ne gre toliko za denar, ampak za red, ki ga je potrebno vzpostaviti. Nesprejemljivo in nehygienično je, da nekateri ponudniki, ki se ukvarjajo s turizmom, opo-

zarjajo, da občina zanje ne naredi nič, obenem pa niso pripravljeni odvesti turistične takse. Turistična taksa je namreč namenjena razvoju turizma, to je nekaj, kar gostje plačajo in se odvaja in vrača nazaj, porabi za promocijo turizma v kraju in drugo.«

O Zavodu Poljanska dolina je povedal, da je »zadeva še precej na začetku«. »Kazalo bi boljše izkoristiti spletno stran za promocijo. Priporočamo, da se v prihodnje, ko se neka dejavnost začne izvajati, uvede izračun lastne stroškovne cene in s tem povezane donosnosti.«

Preveč naročilnic za investicijo v Poljanah

Pivk je pohvalil nadzornika del, saj je bil nadzor primeren. »Nismo pa zadovoljni, da je tako velik delež izdanih naročilnic. Strošek za izvedena dela, predvidena z razpisom, je bil v okviru pogodbene vrednosti, znašal je 110.000 evrov namesto predvidenih 150.000 evrov, a izvajalec je ob tem izdal še vrsto naročilnic za dodatna dela. Na koncu je njihova vrednost dosegla 38 odstotkov celotne vrednosti investicije. Menimo, da ni potrebno, da je bila izstavljena naročilnica za glavnega izvajalca, pridobljenega z razpisom. Njegove pravice in obveznosti bi bilo potrebno urediti z aneksom, saj so v njem določene vse pravice in obveznosti iz pogodbe, preko naročilnice pa ne.«

Premalo nadzora nad zimsko službo

Lani so bili stroški za zimsko službo izjemno visoki, realizacija je bila 884.305 evrov, postavka je za 2,73-krat presegla vrednost iz leta 2017. »Glede na to, da je bila največja postavka februar 2018, smo preverili vse pogodbe in

račune za ta mesec. Ugotovili smo, da je na tem področju potrebno urediti še marsikaj,« je bil jasen Pivk. Eno je neskladnost oz. nerodnost na razpisu, saj je bilo zahtevano, da izvajalci podajo ponudbe za različne storitve. Enkrat glede na porabljeni čas, drugič glede na kilometre. To bi veljalo poenotiti.

Nekateri izvajalci so davčni zavezanci, drugi ne, Pivk je zato predlagal, da bi »kazalo pri izbiri izvajalca za davčne zavezance upoštevati cene z DDV«. In še: »Nekateri ne vodijo evidence na predpisanih obrazcih, ni razvidno, kolikokrat in kje je storitev opravljena, količine in cene ni vedno možno primerjati s pogodbo. Izvajanje zimske službe po dnevih ni povsod skladno s podatki o količini novozapadlega snega. Imeli smo tudi veliko težav, da smo na nekaterih računih ugotovili, na katero storitev se postavka nanaša. Nekateri računi so bili poslani precej pozno po opravljeni storitvi. Svetujemo, da se poveča nadzor in vzpostavi določene ukrepe.«

Svetnike je zanimalo, ali občinska uprava te nasvete in priporočila upošteva ter še, ali nadzorni odbor to preveri. Silvo Pivk je odgovoril, da priporočila v precejšnji meri upoštevajo, kar je potrdila tudi direktorica občinske uprave Elizabeta Rakovec: »Ta priporočila jemljemo zelo resno, saj je v našem interesu, da imamo zadeve urejene.«

Preveč pobranih kazni?

Pivk je poudaril, da komunikacija med občino in inšpektoratom ni skladna s podpisanim dogovorom, finančni načrt za prihajajoče leto bi bilo potrebno uskladiti z vsebinskim načrtom, ki ga ni. Vsakoletno poročilo bi bilo potrebno pripraviti za več let in posamezno občino, sedaj je to netransparentno. Vprašal se je še, zakaj smo tako visoko po številu prekrškovnih zadev (promet). Zaključil je, da je »redarstvo samostojna služba, vendar mislimo, da je samostojna preveč, delati bi morali tisto, kar bi predlagala občina, ne pa, da delajo tisto, kar želijo.«

Damjana Peternej

Zavod za kulturo in turizem Poljanska dolina v letu 2018

Stavijo na sodelovanje in promocijo

Zavod, ki deluje zadnji dve leti, ima v upravljanju Dvorec Visoko, Šubičevo hišo in utrdbo na Golem vrhu, od letos še gorenjevaško športno dvorano, obenem pa skrbi tudi za druge dogodke in aktivnosti.

V letu 2018 so v Šubičevi hiši gostili 80 dogodkov. Prodanih je bilo 638 vstopnic. Obiska skupin je sicer manj, zato ga v prihodnje želijo povišati.

Sodelovali so pri dveh projektih, in sicer Kjer domujejo zgodbe (ki se je januarja zaključil) ter Impresije Škofjeloškega, kjer sodelujejo še drugi muzeji in kulturne institucije s tega območja. Želijo si, da bi z nadgradnjo programov in večjo promocijo povečali obisk šolskih skupin.

Na Visokem več gostov, na Golem vrhu nekoliko manj

Na Visokem sicer potekajo številni dogodki, nekateri že tradicionalni, ter civilne poroke. Vse dni v letu pa je od 17. maja oprta tudi nova kavarina, s katero upravlja zavod. Za ogled razstav v dvorcu je zavod lani prodal 2167 vstopnic, Loški muzej Škofja Loka pa 575, skupaj torej 2742 vstopnic, kar je za 829 več kot v letu 2017. Obisk je bil najvišji v zadnjih letih.

V pripravi je načrt upravljanja Dvorca Visoko, ki bo določil natančnejše pogoje za organizacijo prireditev in uporabo prostora na območju spomenika državnega pomena. Dopolnili naj bi ga v letošnjem letu, zatem pa ga mora potrditi še Vlada RS.

Utrdba na Golem vrhu je bila lani manj obiskana kot leto pred tem. V njej se je namreč razrasla lesna goba. Iz jame so umaknili vse prizadete kose lesa, po sanaciji pa so jo znova odprli za javnost.

V upravljanje prevzeli športno dvorano

Organizirajo še druge dogodke, kulturne in druge dejavnosti (krožek folklorne skupine,

Veliko glob, a manj prekrškarjev na cestah

Poudarek inšpekcijskega nadzora je bil v letu 2018 predvsem na občinskih cestah, kanalizaciji, vključevanju v redni odvoz in ravnanju s komunalnimi odpadki, oskrbi s pitno vodo, odvajanju in čiščenju komunalnih odpadnih voda ter drugih predpisih, ki pooblašajo občinsko inšpekcijo za inšpekcijski nadzor.

To je na zadnji seji občinskega sveta povedal inšpektor mag. Dean Stepančič iz skupne uprave – Medobčinskega inšpektorata in redarstva (SU MIREĐ), ki združuje osem občin širšega območja; poleg naše še Vrhniko, Brezovico, Log - Dragomer, Dobrovo - Polhov Gradec, Žiri, Borovnico in Horjul.

Inšpekcijski postopki

Na območju naše občine je bilo v letu 2018 prejetih pet prijav. Po uradni dolžnosti je inšpektorat uvedel skupaj sedem inšpekcijskih postopkov, ki se v večini nanašajo na nedovoljeno odlaganje komunalnih odpadkov, na praznjenje greznice ter na nedovoljen poseg v cestni svet občinskih cest. Nadzirali so tudi plačevanje turističnih taks. Mesečno so izvajali nadzor nad prevoznostjo in vzdrževanjem občinskih cest ter o morebitnih nepravilnostih obveščali upravljalca. V letu 2018 je bilo uvedenih manj inšpekcijskih postopkov kot v letu pred tem, ko jih je bilo v naši občini 20. Na podlagi tega je bilo uvedenih 27 prekrškovnih postopkov, pri nas pet (osem manj kot v letu 2017).

Področje medobčinskega redarstva

V letu 2018 so poleg kontrole mirujočega prometa ter javnega reda in miru izvajali stalni nadzor hitrosti motornih vozil s stacionarnim merilnikom hitrosti, uporabo varnostnih pasov, uporabo naprav, ki vozniku zmanjšujejo slušno in vidno zaznavanje, ter kontrolo lokalnega prometa tovornih vozil. Medobčinsko redarstvo je izvajalo redno kontrolo vodenja psov na povodcu oziroma pobiranja iztrebkov.

V letu 2018 se je redarstvo udeležilo tudi državnih akcij za doseg zmanjšanja prometnih nesreč in povečanja cestnoprometne varnosti (akcija Bodi viden), zmanjšanja hitrosti enoslednih vozil, uporabe varnostne čelade in varnostnega pasu, prepovedi telefoniranja med vožnjo, prometa tovornih vozil. V prvi polovici septembra so sodelovali tudi v akciji Varna šolska pot.

Prekrškarji napolnili blagajno za 57.000 evrov

V Občini Gorenja vas - Poljane so občinski redarji izvedli 747 ukrepov. Izdanih je bilo 76 plačilnih nalogov lastnikom nepravilno parkiranih vozil in 662 plačilnih nalogov voznikom zaradi prekoračitve hitrosti. Uvedeni so bili trije postopki zoper lastnike zapuščenih vozil, zoper dva lastnika zapuščenih vozil sta bila izdana plačilna

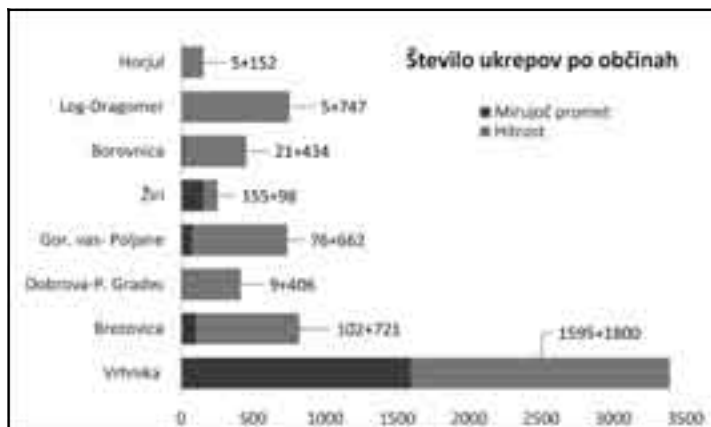
Občine ustanoviteljice so za financiranje SU MIREĐ lani plačale skupaj približno 366.000 evrov, od tega Gorenja vas - Poljane dobrih 32.000 oziroma 12,5 odstotka. Samo iz naslova plačanih glob je bil prihodek vseh občin nekaj manj kot 575.000 evrov, v naši občini 57 tisočakov.

naloga. Izrečenih je bilo sedem opozoril. Prekrškovni organ druge stopnje – inšpektorji, pristojni za vodenje postopkov na drugi stopnji, so v 237 primerih posredovali kazenske točke na Ministrstvo za pravosodje. Kršitelji so podali 32 zahtev za sodno varstvo in en ugovor. Inšpektorji so izdali 22 odločb, pet sklepov in 209 dopisov strankam. Deset zahtev za sodno varstvo je bilo predanih v reševanje Okrajnemu sodišču v Kranju. Drugemu prekrškovnemu organu sta bila predana dva pisna predloga za uvedbo prekrškovnega postopka. Kršitelji so v 648 primerih plačali globo prostovoljno, finančnemu uradu pa je prekrškovni organ druge stopnje podal 56 zahtev za prisilno izterjavo neplačanih finančnih terjatev. Izterjanih je bilo 63 terjatev.

Na našem območju so redarji s kaznimi 'pobrali' skoraj 57.000 evrov plačanih glob (v letu 2017 skoraj 75.000), ob kar so se obregnili tudi svetniki. Namreč: že v Žireh, ki niso tako daleč od nas, so jih pobrali le za slabih 10.000 evrov (v letu pred tem pa dobrih 14.000). Predlagali so, da naj bo v prihodnje občina tista, ki predlaga inšpektoratu, čemu naj se pri nas posveča največja pozornost.

Dean Stepančič je ob koncu poudaril, da so prav zaradi izvedenih ukrepov zaznali manj prekrškov zaradi nepravilnega parkiranja vozil ter prehitre vožnje, posledično je bilo tudi manj kršitev in izdanih plačilnih nalogov. Razmere na področju varnosti cestnega prometa v naseljih se v vseh občinah, v katerih delujejo, izboljšujejo.

Damjana Peternej



podjetniški krožek ...). Direktorica Lucija Kavčič je izpostavila tudi prvo mesto v sklopu akcije časopisa Svet24: občina je v njej prejela kar dve priznanji, in sicer za najprijaznejšo občino in najboljšo avanturo na saneh.

Skrbijo za redno mesečno oddajo na Radiu Sora, kjer dogodke tudi oglašujejo. V zadnjem letu so veliko pozornosti namenili promociji in pojavljanju na družbenih omrežjih. Leto je bilo plodno tudi glede raznolikosti dogajanja in vključevanja ter povezovanja z različnimi institucijami, društvi in posamezniki.

»Zadnje dni v letu smo pridobili tudi akreditacijo za izvajanje prostovoljskih projektov v programu Erasmus+. Veseli smo povečanega

obiska Dvorca Visoko, vemo pa, da nas v prihodnje prav tam čakajo še veliki izzivi. Poleg dodajanja klasičnih kulturnih vsebin nas čaka še priprava zgodbe in celostne podobe. V Šubičevi hiši so zaživeli številni dogodki, povezujemo se tudi z lokalnimi društvi, predvsem s KD dr. Ivan Tavčar Poljane in z Zavodom O. Velik izziv je upravljanje Športne dvorane Gorenja vas, ki nam hkrati odpira še več možnosti za umestitev različnih dogodkov v Poljansko dolino,« je izpostavila Kavčičeva. V zavodu so za šesturni delavnik zaposlili tudi strokovnega sodelavca.

Damjana Peternej



Foto: arhiv zavoda

Tudi za ogled objektov Rupnikove linije je med turisti precej zanimanja.

Želje turistov so se spremenile – zdaj iščejo

»Razvoj turizma ustvarja priložnosti, ki ugodno vplivajo na celoten ekonomski, socialni in prostorski razvoj občine.« Tako je turizem opredeljen v strategiji razvoja Občine Gorenja vas - Poljane iz leta 2000. Kako pa se je razvijal od njene ustanovitve do danes, kako se je spreminjala ponudba, kje so še priložnosti za razvoj Poljanske doline kot destinacije? To je le nekaj izhodišč, ki jih bomo predstavili v članku, ki je nadaljevanje niza prispevkov ob praznovanju 25-letnice ustanovitve občine.



Foto: arhiv Podblegaskih novic

Pogled na Šubičevo hišo leta 2003

Paradni konj turizma v občini je bilo ob njenem nastanku zagotovo smučišče Stari vrh. »Štejemo ga kot enega ključnih generatorjev razvoja turizma kot osrednje gospodarske panoge v občini, v zaledju katerega že desetletja deluje in se na novo vzpostavlja večje število kmečkih turizmov, gostišč in nosilcev turističnih namestitvenih kapacitet. Kar vse pomembno prispeva h gospodarskemu razvoju območja, ohranjanju kulturne krajine in poseljenosti obrobnihih podeželskih območij v občini, ki so sicer izpostavljena depopulaciji, gospodarski stagnaciji in negativnemu demografskemu razvoju. To vse utemeljuje jasen javni interes lokalne skupnosti po zagotavljanju pogojev za nadaljnji razvoj turizma kot čedalje bolj prevladujoče gospodarske panoge v občini,« je predstavila direktorica občinske uprave Elizabeta Rakovec.

Ponudba se je širila

Ponudba in zanimivosti, ki so si jih turisti lahko ogledali v občini, so se od njene ustanovitve naprej postopno širile – od kulturnih do zgodovinskih znamenitosti in športnih doživetij. Tako so utrdbе Rupnikove linije, ki so bile prej ljudem precej nepoznane, za obiskovalce nezanimive, postale pomembna atrakcija. Šubičeva hiša, rojstna hiša slovenskih slikarjev Janeza in Jurija Šubica, je po popolni obnovi postala priljubljen prostor za razstave, v njej deluje kulturni center, ki obiskovalca z zanimivo muzejsko zbirko popelje v pravo

fazi pridobivanja gradbenega dovoljenja. Dela za realizacijo projekta Kopačnica se bodo po podatkih Elizabete Rakovec verjetno pričela v naslednjem letu.

Poleg naštetih zanimivosti je v občini nastalo 14 tematskih pešpoti, številne pohodne poti, urejene in označene so kolesarske poti, lokalna društva organizirajo že tradicionalne prireditve, ki so množično obiskane. Na kulinarinem področju je nastala Pot poljanskih dobrot, ki združuje različne ponudnike domačih pridelkov in izdelkov. Pod skupno blagovno znamko Babica Jerca in Dedek Jaka – naravni izdelki iz škofjeloških hribov je združena ponudba naravnih pridelkov, visokokakovostnih kulinarinih izdelkov ter izdelkov domače in umetnostne obrti škofjeloškega podeželja. Leta 2017 pa je občina ustanovila tudi javni Zavod za turizem in kulturo Poljanska dolina, ki skrbi za promocijo in doseganje usklajene, kakovostne in celovite turistične ponudbe, izkoriščanje naravnih danosti in etnoloških ter kulturnih posebnosti območja, spodbujanje razvoja turizma in kulture ter usklajevanje in povezovanje turističnih ponudnikov na območju Občine Gorenja vas - Poljane. K pestri in pristni ponudbi destinacije Poljanska dolina veliko pripomorejo tudi številni lokalni ponudniki.

Turisti iščejo pristno lokalno okolje

Kako pa spremembe na področju turizma vidijo ponudniki storitev, ki so v tem poslu že vsaj 25 let? V Gostilni Lipan, ki deluje od leta 1966, opažajo, da se je v zadnjih letih povečal obisk gostov v nastanitvenih objektih na Hotavljah in s tem tudi obisk v njihovi gostilni. Večina teh gostov potem obiskuje znamenitosti po celi Sloveniji. Na Kmetiji Pustotnik, kjer se s sirarstvom ukvarjajo od 1989, ugotavljajo, da se v zadnjih nekaj letih zanimanje turistov vedno bolj obrača v smer manjših, butičnih lokacij. »Vedno več je v Poljanski dolini tujih gostov, manjših skupin, ki želijo doživeti pristno lokalno okolje. Turizem v občini se je postopoma prilagodil tovrstnim spremembam, pojavljajo se novi ponudniki, ki se vključujejo s ponudbo, vezano na naše okolje

ustvarjalno doživetje, in trgovinica z rokodelskimi izdelki. Občina je v tem času postala tudi edini lastnik Dvorca Visoko in pripadajočega gospodarskega poslopja. Z obsežnimi obnovitvenimi deli in odprtjem kavarne je skupaj s sosednjimi objekti postal priljubljena točka domačinov, prostor za sklepanje poročnih zvez in organizacijo različnih prireditev. Na oživitve pa čakajo toplice v dolini Kopačnice. Družba IJP je aprila pridobila koncesijo za rabo termalne vode za ogrevanje in potrebe kopališča v Kopačnici, trenutno pa so v



Foto: Kmetija Pustotnik

Turisti si želijo celovitih turističnih proizvodov – doživetij, aktivnosti, kulinarike –, ki pa so izvedljivi s povezovanjem vseh ponudnikov.

pristno lokalno doživetje

in to, kar ponuja,« je pojasnila Katarina Brence s Kmetije Pustotnik. Turisti si po njenih besedah želijo celovitih turističnih proizvodov – doživetij, aktivnosti, kulinarike –, ki pa so izvedljivi predvsem z dobrim in močnim povezovanjem vseh ponudnikov, ki so aktivni v turizmu. »Povezovanja je v Poljanski dolini v zadnjih letih zagotovo več, kot ga je bilo nekoč, še vedno pa so na tem področju možnosti za izboljšave in napredek.«

Tudi Andreja Križnar iz Turizma Škofja Loka, ki razvija turistične produkte ter skrbi za promocijo in trženje celotnega škofovloškega območja (Škofja Loka, Selška dolina in Poljanska dolina z Žirimi) ter povezovanje in sodelovanje ponudnikov turističnih storitev na celotnem škofovloškem območju, opaža, da se želje in navade turistov spreminjajo iz leta v leto. »Danes se večina ponudbe in povpraševanja odvija na spletu in temu se moramo tudi mi stalno prilagajati. Enako hitro se spreminjajo tudi promocijski kanali, ki se razlikujejo tudi med posameznimi trgi, zato je ciljna promocija po trgih zelo smotna. Turisti na destinaciji prav tako ne želijo zgolj ogledov znamenitosti, pač pa v ospredje prihajajo doživetja, kulinarika in stik z domačini,« je pojasnila Križnarjeva.

Nastanitev – težava, ki ostaja

Čeprav je Poljanska dolina postala prepoznavna destinacija in se ponudba doživetij razvija in širi, so sogovorniki kot težavo, ki je turizem spremljala pred 25 leti in tudi danes, izpostavili pomanjkanje nastanitvenih objektov. Do podatkov o ponudnikih prenočitve, številu postelj in številu nočitev od leta 1994 do 2000 zaradi prenove sistema Statističnega urada RS začasno žal ni možno dostopati, iz strategije občine 2000+ pa je razbrati, da je bilo do leta 2000 v občini 10 ponudnikov ležišč, ki so skupaj nudili 164 postelj, in dve izletniški kmetiji brez nastanitvenih zmogljivosti. Po letu 2013 je število naraslo na 19 ponudnikov in skupno 276 ležišč, leta 2017 pa je bilo 20 ponudnikov, ki so omogočali prenočitve na 302 posteljah. Z letom 2018 se je spremenila metodologija poročanja, zato podatki s predhodnimi leti niso povsem primerljivi, je pa tega leta bilo registriranih 24 nastanitvenih obratov s 392 ležišči, maja 2019 pa



Paradni konj turizma v občini je bilo ob nastanku občine zagotovo smučišče Stari vrh.

22 nastanitvenih obratov s 313 ležišči. Kapacitete so po besedah Marjete Šifrar, ki na Občini Gorenja vas - Poljane pokriva področje turizma, dobro zapolnjene čez celo leto, saj lahko turisti v Poljanski dolini dopustniške dni aktivno preživljajo tako poleti kot pozimi. Med težavami, s katerimi se v praksi soočajo, pa je Andreja Križnar poleg majhnih ponudnikov nastanitvenih zmogljivosti opozorila zlasti na pomanjkanje strokovnega kadra in prenizka sredstva za strateški razvoj turizma na vseh področjih, to je za namene trženja, promocije, za razvoj novih produktov, dodane vrednosti prireditvam ...

Da je prenočitvenih zmogljivosti dovolj oz. da bi moralo biti povečevanje teh zmerno, meni Katarina Brence: »Poljanska dolina je majhna destinacija in škoda bi bilo, da bi s prekomernim številom turistov izgubili svojo identiteto in pristnost. Bolj kot na kvantiteti je treba delati na kakovosti ponudbe, ohraniti butičnost in temu primerno cenovno politiko.«

Kako naprej

Možnosti, kako razvijati in širiti turistično ponudbo, je še precej. Kot navaja Elizabeta Rakovec, bo v prihodnje pomembna naloga

smučišča Stari vrh razvoj poletne ponudbe, saj to območje zaradi atraktivnega pohodništva veliko turistov obišče tudi v poletnem času. Tudi enotna Strategija razvoja turizma za škofovloško območje 2020+ za območje občin Gorenja vas - Poljane, Škofja Loka, Železniki in Žiri nalaga, da je treba smučarski center Stari vrh razviti v letošnji rekreativni center s potenciali za kolesarjenje in pohodništvo, jahanje, ribolov in jadrno padalstvo. Poleg tega bodo na občini nadaljevali z načrtovanjem in povezovanjem kolesarskih poti na območju občin Gorenja vas - Poljane, Kranj, Medvode, Škofja Loka, Železniki in Žiri, velik razvojni turistični potencial pa predstavljajo še toplice Kopačnica.

Tudi Andreja Križnar meni, da je neizkoriščenih možnosti oz. priložnosti še kar nekaj: »Destinacija Škofovloško je po našem mnenju odlična za oblikovanje petzvezdičnih doživetij, ki jih nameravamo oblikovati in tržiti v letih 2020 in 2021. Velik potencial imamo predvsem na področju umetnosti (slikarstva) in kulinarike (Okusi loškega podeželja ter kulinarčni festival) kot tudi v povezavi z Unescov in kulturno dediščino.«

Tina Dolenc

Muzejske zbirke na Dvorcu Visoko

V prenovljenih prostorih Tavčarjeve domačije na Visokem so na ogled razstave Kalanove rodbine, originalno ohranjena Visoška črna kuhinja, zbirka Ivana in Franje Tavčar ter predstavitev stavbne dediščine domačije na Visokem. Razstave so odprte ob sobotah, nedeljah in praznikih od 9. do 19. ure, po vnaprejšnjem dogovoru pa so ogledi možni tudi zunaj tega časa.

Po vodenem ogledu razstav obiskovalec vonj po preteklosti lahko nadgradi v kavarni in slaščičarni s 'Presečnikovo Meto' ali 'Kosmovim Janezom' ... – torticami, ki doživetje Tavčarjevih del naredijo še bolj zapomnljivo.

Lucija Klemenčič



Razstave si lahko ogledate ob koncih tedna in praznikih.

Živo domovanje kulturne dediščine

Loški muzej praznuje 80 let delovanja, zato je letos dobršen del našega programa namenjen obeleževanju te obletnice. Junija smo odprli veliko razstavo, v kateri predstavljamo obraze muzeja skozi čas.



Foto: arhiv Loškega muzeja

Letos mineva 60 let, odkar ima Loški muzej prostore na Loškem gradu.

Prvi del razstave je zgodovinsko obarvan – spoznamo razvoj muzejske misli na Loškem ter razvoj Loškega muzeja. Pobudo za ustanovitev so dali domačini, loški profesorji, leta 1936. Pod okriljem Muzejskega društva, ustanovljenega za potrebe priprave muzeja, ter ob podpori škofjeloške občinske uprave je bil 27. avgusta 1939 v rotovžu na Mestnem trgu odprt muzej v

Škofji Loki. Ob ustanovitvi je bil Loški muzej prvi javni muzej na območju Gorenjske ter med prvimi petimi javnimi muzeji na Slovenskem zunaj Ljubljane. Obiskovalci so si razstave v njem lahko ogledali ob nedeljah in praznikih, po zbirkah pa so jih vodili člani Muzejskega društva Škofja Loka.

Po drugi svetovni vojni se je Loški muzej preselil v prostore Puštalskega gradu. Zaradi vedno več dela, ki so ga dotlej odborniki Muzejskega društva opravljali prostovoljno, so leta 1948 prosili za zaposlitev strokovnjaka, ki bi skrbel za zbirke. Oblasti so njihovim prošnjam ugodile in zaposlili so prvega strokovnega vodjo muzeja Karla Plestenjaka, ki je bil zaposlen v letih od 1948 do 1955. Dve leti pozneje je bila zaposlena še Doroteja Gorišek. Muzej se je strokovno okrepljen posvečal zbiranju novega gradiva, urejanju in dopolnjevanju obstoječih zbirk,

vodenju evidenc predmetov, vodenju skupin in posameznikov po muzeju, navezovanju stikov z drugimi strokovnimi ustanovami itn.

S povečanjem zbirk in intenzivnim zbiranjem predmetov so prostori Puštalskega gradu kmalu postali pretesni. Občina je Loškemu muzeju namenila Loški grad, kamor se je preselil leta 1959. Svečano odprtje je bilo v nedeljo, 16. avgusta. Poleg obstoječih zbirk je muzej skozi desetletja pridobival nove predmete in povečeval ter dopolnjeval zbirke. V ta namen je bila notranjost gradu večkrat prenovljena. Eden večjih gradbenih posegov v gradu se je zgodil leta 1965, ko je bila nekdanja nunska telovadnica preurejena v razstavno galerijo (danes Galerija na Gradu), namenjeno občasnim tematsko poglobljenim razstavam. Z razstavami v novi galeriji je Loški muzej začel 18. decembra 1965, ko je v galeriji potekala slavnostna seja občinske skupščine, odprta je bila razstava Škofja Loka na starih slikah.

Raznovrstno delo zaposlenih v muzeju

Naša 80-letna zgodovina najbolj pokaže, da muzej ni samo zaprašeno skladišče starih predmetov, ampak živo domovanje kulturne dediščine, ki nenehno raste, se spreminja in dopolnjuje z novimi predmeti in spoznanji. Muzej



Foto: arhiv Loškega muzeja

Prirodoslovna zbirka pred prenovo leta 2007



Foto: Jure Ferlan

V muzeju hranijo precej Tavčarjeve zapuščine.

Matični muzej Loškega gospodstva

V sklopu Loškega muzeja so različne zbirke: zgodovinska, arheološka, etnološka, Ivan in Franja Tavčar, umetnostno-zgodovinska, šport na Loškem, Škofjeloški pasijon, prirodoslovna ter Muzej na prostem v grajskem parku. Muzej skrbi še za Galerijo na Gradu, Galerijo Ivana Groharja na Mestnem trgu v Škofji Loki, Galerijo Franceta Miheliča v kašči na Spodnjem trgu, Dom Cankarjevega bataljona v Dražgošah ter za muzejske zbirke v Dvorcu Visoko, postavljene v sodelovanju

z Občino Gorenja vas - Poljane.

Loški muzej je bil ustanovljen za območje nekdanjega Loškega gospodstva v lasti škofije iz Freisinga, ki je močno zaznamovalo ta prostor. Velja za matični muzej tega ozemlja, kljub temu da so bili kasneje ustanovljeni dislocirane enote in muzeja v Železnikih in Žireh.

Tudi z območja Občine Gorenja vas - Poljane, za katero je pristojen, je v muzeju veliko predmetov in pričevanj. Tu hranijo Kalanovo pohištvo in

znamenito železno skrinjo z Visokega.

Kot je povedala kustosinja Biljana Ristič, v muzeju pri zbiranju, raziskovanju in popisovanju gradiva sodelujejo z drugimi sorodnimi službami, še posebej pa poudarjajo sodelovanje z lokalno skupnostjo in posameznimi lastniki kulturne dediščine. Njihov cilj je v skladu s smernicami Mednarodnega muzejskega sveta ohraniti pričevanja preteklosti in jih narediti dostopne čim širši javnosti.

Jure Ferlan

Kdaj in za koliko v Loški muzej?

Od maja do oktobra je muzej odprt vsak dan, razen ponedeljka, od 10. do 18. ure, v juniju, juliju, avgustu in septembru ga lahko obiščete tudi ob ponedeljkih.

Od novembra do aprila pa od torka do nedelje od 10. do 17. ure. V januarju je muzej odprt le ob koncih tedna, zaprt pa je tudi 1. in 2. januarja, za veliko noč, vse svete ter za božič.

Vstopnice za odrasle stanejo 5 evrov, za šolarje, študente in člane univerze za tretje življenjsko obdobje 3 evre, za upokoјence pa 4 evre. Družinska vstopnica stane 12 evrov, če muzej obiščete v skupini več kot 15 oseb, bo posameznik plačal 4 evre, vstopnina za Galerijo na Gradu pa je 1 evro. J. F.

je v času svojega delovanja trikrat zamenjal prostor in letos mineva 60 let, odkar domuje na Loškem gradu. Ob letošnji obletnici želimo obiskovalcem predstaviti, kako raznovrstno je muzejsko delo in pokazati plati muzejskega dela, ki so drugače skrite javnosti. Drugi del razstave vas tako popelje skozi delovne procese kustosa kot osrednjega muzejskega delavca in glavnega skrbnika kulturne dediščine, ki jo hrani muzej.

Pestro dogajanje vse leto

Poleg te razstave bodo vse leto na hodniku Loškega muzeja v kotičku Fokus predstavljeni predmeti, ki so bili med prvimi muzejskimi predmeti, zapisanimi v muzejskih inventarnih knjigah. Eden od njih, ki je trenutno na ogled, je kopija detajla freske Judov poljub iz cerkve Marijinega oznanjenja v Crngrobu, ki jo je muzeju podaril nekdanji župnik v Stari Loki Janez Veider.

Pomemben del dogajanja načrtujemo avgusta, ko bo med 27. avgustom (datum prvega odprtja Loškega muzeja) in 3. septembrom potekal Muzejski teden s praznovanjem »rojstnega dneva« Loškega muzeja in peštrim dogajanjem ves teden.

Dogajanje ob letošnjem praznovanju lahko spremljate tudi na naši spletni strani www.loski-muzej.si ter na Facebooku in Instagramu.



Foto: arhiv Loškega muzeja

Zbirka Freisinškega gospostva z reliefom Loškega pogorja, ki je še danes del muzejske zbirke Loško gospostvo. Julija leta 1939 ga je z učenci izdelal Janez Grum, učitelj meščanske šole v Škofji Loki. Med drugo svetovno vojno je bil edini predmet, ki je ostal v Mestni hiši, druge so umaknili v kapucinsko cerkev.

Marca smo v Galeriji Ivana Groharja pripravili razstavo 80 let v vaši družbi: Loški muzej in njegovi obiskovalci. Posebno pozornost smo

namenili našim obiskovalcem in njihovim vtisom ter izpostavili zanimive statistične podatke, povezane z obiskovalci Loškega muzeja.

Marija Demšar



Foto: arhiv Loškega muzeja

Direktor Andrej Pavlovce, hišnik Tone Maček in kustosinja pedagoginja Mira Kalan pri pripravi občasne zgodovinske razstave O tehnikah in tiskarnah med drugo svetovno vojno na Loškem, 1980

Slavnostno odprtje v prenovljeni grajski kapeli

Veliko razstavo ob 80-letnici muzeja so odprli 19. junija v Galeriji na Gradu. Zbrane v prenovljeni grajski kapeli je nagovorila direktorica muzeja Saša Nabergoj, ki je poudarila pomen muzejev za današnji čas in za prihodnje rodove. Še posebej je pozdravila navzočega Toneta Mlakarja (mladost je preživel v Gorenji vasi), arhitekta in člana Muzejskega društva Škofja Loka, ki je bil eden najpomembnejših sodelavcev pri snovanju Loškega muzeja, kakršnega poznamo danes, ter ena redkih še živečih prič tedanjega časa. Prisotni so mu namenili bučen aplavz.

Razstavo in njeno vsebino je predstavila kustosinja Biljana Ristić. Slavnostni govornik, škofjeloški podžupan Robert Strah, je muzeju zaželel nadaljnje uspešno delovanje in sodelovanje z občino. Program sta z glasbenim nastopom obogatila kustosa muzeja Marija Demšar z vokalom in kitarist Boštjan Soklič, ki je tudi avtor v uvodu dogodka izvedene skladbe Loški zamorci. Program je povezovala Jana Jenko.



Foto: Jure Ferlan

J. F. Obiskovalci so si z zanimanjem ogledali novo razstavo.

Po 110 letih so zapele nove orgle

V župnijski cerkvi sv. Vida v Lučinah so praznovali dogodek, ki ga ne doživi vsaka generacija. Postavitev novih orgel se namreč zgodi na stoletje ali več. V soboto, 15. junija, prav na god župnijskega zavetnika, so obiskovalci lahko prisluhnili vsemu bogastvu zvokov tega inštrumenta, ki ga imenujejo tudi kraljica glasbil. To pa zato, ker lahko en človek z igranjem nanje obudi za cel orkester glasov.



Slovesno okrašena lučinska cerkev z novo pridobitvijo

Predstavitve sta, poleg domačega organista Petra Dolinarja, izvedla dr. Matjaž Ambrožič, izvedenec s področja orglarstva, in organist Tone Potočnik, profesor na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Dr. Ambrožič, ki je orgle pohvalil kot ene najboljših v dekaniji Škofja Loka, je prisotnim na slikovit način predstavil vsak register posebej. Primerjal jih je z glasovi iz vsakdanjika, določene celo z oglašanjem ptic. Po vsaki razlagi je prof. Potočnik zaigral na predstavljene registre skladbo iz tuje ali domače orgelske klasike.

Od starih orgel je ohranjena nekoliko povečana omara in nekaj registrov, ki so bili v dobrem stanju in so po dolgoletni uporabi idealno uglaseni, večina pa je novih, zato govorimo o novih orglah. Dodali so tudi nov igralnik. Stare, imele so 12 registrov, so bile delo Ivana Milavca iz leta 1908. Nabavljene so bile le osem let po posvetitvi nove lučinske cerkve, zgrajene po ljubljanskem potresu leta 1895, in kažejo na veliko požrtvovalnost takratnih župljanov pod vodstvom župnika Antona Dolinarja in organista Ivana Dolinarja. Te orgle so prvič zapele 13. septembra 1908 na zlati maši rojaka Jožefa Buha, misijonarja med Indijanci v Severni Ameriki in vikarja škofije Duluth v Minnesoti.

Piščali velike vse do 2,5 metra

Ker so orgle postale precej dotrajane, predvsem zaradi insektov in korozije, in so pri igranju začele povzročati težave, so leta 2005, še v času župnika Valentina Brganta, v župniji začeli zbirati sredstva za njihovo obnovo. S časom pa je na podlagi iskanja rešitev, ogledov orgel po terenu in strokovne podpore dr. Matjaža Ambrožiča dozorela odločitev za nov instrument.

Izdelala sta ga orglarja Boštjan Černe in Matjaž Sodin kot svoj 13. opus. Za izdelavo novih orgel je župnija pridobila soglasje Zavoda

RS za varstvo kulturne dediščine, saj so bile stare del spomeniško zaščitene cerkve sv. Vida. Nakup je odobrila tudi ljubljanska nadškofija. Pri demontaži starih in postavitvi novih so s prostovoljnimi delom sodelovali župljani. Nove orgle so začeli postavljati v lanskem januarju. Po postavitvi so mojstri izvedli zahtevno in precizno opravilo intoniranja posameznih registrov. Jakost zvoka je bila kontrolirana in nastavljena kot optimalna na sredini cerkvene ladje.

Orgle imajo 19 registrov. Spadajo med srednje velike in so primerne za spremljanje zborov in interpretacijo raznovrstne orgelske literature. V ohišju je 1072 piščali, od tega 952 kovinskih in 90 lesenih. Največja v višino meri 2,5 metra, najmanjša pa centimeter. Za izdelavo orgel sta mojstra porabila 3350 ur dela. Orgelsko omaro je obnovila Anica Ahčin. Delno je bil prenovljen tudi pevski kor in postavljen podest za pevce. Kot poudarja organist Peter Dolinar, bodo ob primernem vzdrževanju nove orgle preživele več rodov. Upa le, da bo čez dobrih sto let, kolikor so jih doživele dosedanje, še kdo igral nanje.

Župnija Lučine je ob tej priložnosti izdala knjižico o novih orglah, za katero je predgovor napisal nadškof Stanislav Zore, svoje prispevke pa so napisali župnijski upravitelj Jože Kovačič, organist Peter Dolinar, vnuk prvega lučinskega organista Ivana Dolinarja in sin dolgoletnega organista Filipa Dolinarja, Nataša Janša in predsednik KS Lučine Stanislav Bizovičar. V njej je tudi kratek orgelski slovarček, ki pojasnjuje nekatere strokovne izraze, povezane z orglami. Za besedno zvezo orgelski register razlaga, da je to »skupina piščali z enako barvo, jakostjo ter lego zvoka«. V svojem prispevku je župnijski upravitelj Kovačič zapisal misel, da so lahko glasovi piščali v orglah, ki kljub svoji različnosti na sebi lasten način prispevajo k enotni melo-

diji, zgled sožitja med prebivalci župnije.

Novih orgel se veselijo tudi člani cerkvenega mešanega pevskega zbora, ki je tudi predstavljen v knjižici. Nekateri med njimi v njem prepevajo že več kot 30, 40 ali celo 50 let.

Blagoslov ljubljanskega nadškofa

V nedeljo, 16. junija, je orgle ob somaševanju lučinskega župnijskega upravitelja Jožeta Kovačiča in nadškofijskega tajnika slovesno blagoslovil ljubljanski nadškof Stanislav Zore. V pridigi je poudaril veselje, da je tako majhna župnija obenem tako živa, da je lahko uresničila postavitev tega instrumenta. Izrazil je tudi zadovoljstvo, da je delo potekalo počasi, kar 15 let, saj so se lahko ljudje v tem času še bolj povezali. Po njegovem pa so zmerno in premišljeno narejene stvari, v nasprotju s sodobnim trendom, ko se išče takojšnji uspeh s čim manj napora, narejene bolje in za daljši čas.

Po slovesni maši je podelil tudi priznanja najbolj zaslužnim. Nadškofijsko priznanje za delo pri cerkvi in v župniji sta prejela dolgoletni cerkovnik in organist Filip Dolinar in ključar Stanislav Bizovičar, posebna priznanja za dolgoletno prepevanje pa še posamezni pevci. Med mašo je na koro ob orgelski spremljavi Gregorja Vojeta zapel domači cerkveni zbor, pod vodstvom Petra Dolinarja pa tudi otroško-mladinski pevski zbor.

Po maši je ključar Bizovičar opisal potek pridobitve novih orgel, ki so stale okrog 95.000 evrov in se vsem, ki so jih omogočili, tudi zahvalil. Nakup orgel so podprli številni posamezniki, kar nekaj je bilo botrov, ki so podarili večji znesek. Pomagali sta tudi občina in Krajevna skupnost Lučine.

Še dolgo po končani slovesnosti so si obiskovalci na koro ogledovali novo pridobitev. Slovesnost so polepšali pritrkovalci iz sosednjih župnij. Domačini so za oba praznična dneva pripravili pogostitev za obiskovalce, okrasili cerkev in postavili mlaje.

Jure Ferlan



Prof. Potočnik predstavlja orgle.

Anže Stržinar

Najraje ustvarja unikatne izdelke

Anže Stržinar iz Žirovskega Vrha Sv. Urbana je na nedavnem Tednu obrti in podjetništva na Loškem, v okviru katerega je potekala 15. razstava izdelkov dijakov lesarske in strojne šole Škofja Loka, prejel prvo nagrado za moderno hrastovo mizo. S svojimi izdelki je prepričal že marsikatero komisijo.



Anže, ki je letos zaključil srednjo tehniško šolo, program lesarstva v Šolskem centru Škofja Loka, in bo jeseni šolanje nadaljeval na višji strokovni šoli, prav tako program lesarstvo v Škofji Loki, se za izdelovanje lesenih izdelkov navdušuje že od 7. razreda. Takrat je začel obiskovati modelarski krožek, kjer so sprva izdelovali letala in razne čolne, sčasoma pa je začel izdelovati tudi stenske ure in druge zahtevnejše izdelke.

Pravi, da najraje ustvarja iz hrastovega in bukovega lesa predvsem unikatne, bolj posebne izdelke, za katere se mu ideja porodi spontano ali ga navduši kdo izmed domačih. Doma tako že

lahko uživajo na njegovem počivalniku, ki ga je poimenoval Vzlet, saj je nastal v sklopu šolskega projekta Planica. Zanj je lani prejel tretjo nagrado na Tednu obrti in podjetništva na Loškem. Uvrstil se je tudi na slovensko olimpijado poklicev SloSkills, to je tekmovanje v poklicnih spretnostih, kjer je z izdelanim okenskim krilom dosegel drugo mesto in za las zgrešil uvrstitev na evropsko tekmovanje EuroSkills. Zanimivih idej mu ne manjka, saj je naredil tudi mizo, ki jo je v celoti izdelal v okviru natečaja Naplavljen les, ki ga je nabral ob Poljanski Sori.

Tovrstnih tekmovanj in razstav se rad udeležuje, ker tako nabira nove izkušnje in spoznava zanimive ljudi. Anže ima doma manjšo delavnico, zato večino izdelkov izdela v šolskem centru, pri delu pa so zanj ključni natančnost, dobra ideja in znanje ter spretnost, kako idejo realizirati.

Kje pa se vidi čez deset let? »Zagotovo v mizarstvu, kjer bi rad izdeloval unikatne izdelke, ne le serijsko določenega kosa pohištva,« je odločen Anže. Pri uresničevanju njegovih ciljev mu tudi v uredništvu Podblegaških novic želimo veliko uspeha.

Tina Dolenc



Foto: osebni arhiv

Anže je na slovenski olimpijadi poklicev SloSkills izdelal okensko krilo in dosegel drugo mesto.

Andraž Bogataj

Harmonika za prvi stroj

Na 15. razstavi izdelkov dijakov poklicnega in tehniškega izobraževanja (lesarska in strojna šola) iz Šolskega centra Škofja Loka je nagrado za področje lesarstva prejel tudi Andraž Bogataj iz Fužin. Z razstavlljivo pisalno mizo si je prislužil tretje mesto.

»Idejo za pisalno mizo sem dobil že v tretjem letniku, potem sem jo dve leti nadgrajeval. Ko sem se odločil, da bo to moj zaključni maturitetni izdelek, mi je pomagal tudi mentor,« je povedal Andraž, ki je po končanem programu 3+2 po izobrazbi lesarski tehnik. Miza je razstavljiva, tako da se sestava lahko prilagodi potrebam uporabnika. »Če potrebuješ delovno površino, jo razstaviš in imaš na voljo tri metre, sestavljena je pol manjša in jo postavimo v kot,« je nagrajeno mizo predstavil Andraž. Izdelki dijakov Šolskega centra so bili razstavljeni v Sokolskem domu, ocenjevala jih je komisija, za svoje favorite pa so lahko glasovali tudi obiskovalci in tako določili zmagovalca za nagrado občinstva. Priznanja komisije za tretje mesto je bil zelo vesel, prav tako finančne nagrade. »To je potrditev, da delam dobro in motivacija za naprej,« je dejal Andraž, ki je bil že odločen, da se bo po srednji šoli zaposlil v kakšnem podjetju, kjer bi lahko opravljal svoj poklic, vendar je kasneje začel razmišljati tudi o tem, da bi morda še študiral. Nekaj tednov še ima, da se odloči. Ko bo prišel čas, bo delo gotovo iskal v podjetju, sčasoma pa bi rad imel svoj posel.

Svojo prvo delavnico že ima. »Odstopil mi jo je ata, starša pa sta mi pred kakšnim letom in pol ali

dvema pomagala kupiti prvi stroj. Prodali smo harmoniko ...,« pravi Andraž, zdaj pa dela in si nova orodja kupuje z denarjem, ki ga zasluži. V delavnici pridno nabira izkušnje in naredi kakšen izdelek za doma.

M. B.

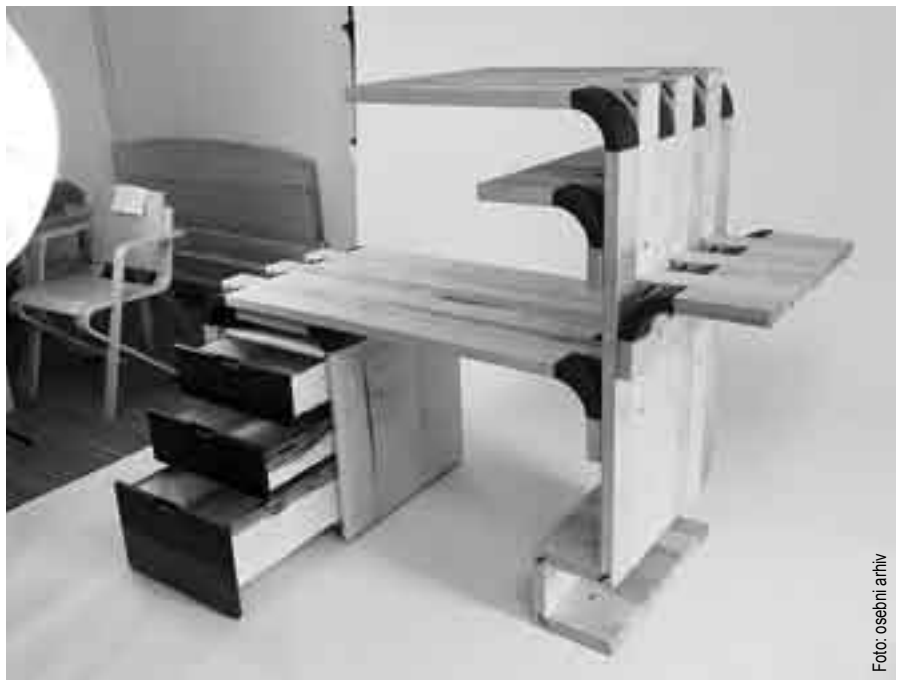


Foto: osebni arhiv

Nagrajena miza Andraža Bogataja

Skoraj 3000 podpisov za odstrel volkov

V prejšnji številki Podblegaških novic smo že pisali o napadih volka na drobnico in govedo v naši občini ter o aktivnostih Civilne iniciative Cerkno (CI), katere članica je tudi Občina Gorenja vas - Poljane. Iniciativa je konec maja in prvo polovico junija vse svoje aktivnosti usmerila v zbiranje podpisov za odstrel volkov.



Drobnica je najbolj izpostavljena napadom volkov.

V slabem mesecu dni jih je zbrala 2893 in njeni predstavniki so jih 20. junija predali ministrstvu za okolje in s tem dopolnili že prej oddano peticijo za zmanjšanje škode, ki jo povzročajo zveri in divjad. V njej zahtevajo odstrel nevarnih volkov. Podpise podpore so zbrali na območju občin Cerkno, Idrija, Žiri, Gorenja vas - Poljane, Železniki, Škofja Loka, Bohinj in Tolmin.

Podpisniki peticije menijo, da mora imeti lokalna skupnost odločujoči vpliv na kvoto odvzema velikih zveri in se jih brez njihovega soglasja ne sme širiti v alpski prostor, kjer glede

na veliko poseljenost območja ni primerne habitatne zanje. Nasprotujejo ponovni naselitvi volka v alpski prostor, saj bi to imelo nepopravljive posledice na obdelanost pokrajine. Ministrstvo za okolje in prostor se mora zavedati vseh posrednih negativnih posledic. Ne gre samo za ekonomsko, temveč tudi socialno in okoljsko škodo, ki bo nastala z opuščanjem pašništva v alpskem prostoru.

Potrebno je posebno upravljanje z volkovi

Za vse volkove, ki so izgubili strah pred človekom in zahajajo v bližino naselij, CI zahteva, da se mora izdati takojšnja ustna odločba za odvzem iz narave, zdaj veljavno odločbo za izredni odvzem pa je treba preklicati in izdati novo, v kateri bosta datumska in prostorska omejitve za izvedbo realna. Odločba za izredni odvzem naj se v primeru nadaljevanja škod ponovi. Med drugim naj omogoči odstrel vseh nevarnih in problematičnih volkov. Predlagajo aktivno upravljanje z volkom oziroma omejevanje njegovega širjenja v Alpe.

Predstavniki CI Cerkno poleg interventnega zakona zahtevajo še, da se septembra izda odlok o odvzemu medveda in volka za leto 2019/2020, s katerim se predvidi postopno zmanjševanje številčnosti obeh zveri tako, da je odstrel višji od prirastka. Cilj je stanje iz leta

Človeku niso nevarni

V septembrski številki bomo predstavili volka in njegovo vlogo v naravi ter iskali odgovore za njegovo obnašanje. Pri tem nam bo pomagal strokovnjak za zveri, doc. dr. Miha Krofel, raziskovalec z Oddelka za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire Biotehniške fakultete v Ljubljani. Že zdaj pa pojasnjuje, da je možnost, da bi volk napadel človeka, zelo majhna in enako velja za volkuljo, ki ima neobgljene mladiče. »Za razliko od medvedke z mladiči, ki je lahko precej nevarna za človeka, če se ji preveč približa, volkulja ne brani svojih mladičev s tem, da bi napadla človeka.« V Sloveniji ni primera, da bi volk kakorkoli poškodoval človeka. V tujini obstajajo, a so večinoma povezani z volkovi, ki so oboleli s steklino. Ti pa so zaradi tega izjemno nevarni. Krofel vsem tistim, ki se kljub temu bojijo volka, priporoča nabavo obrambnega spreja proti psom ali za preprečevanje napada medveda. »Spoštovati je potrebno tudi predpise, da se psov ne pušča nenadzorovano v naravi.«

1990. Državnemu zboru predlagajo dopolnitev Interventnega zakona, in sicer da bi dodatnega volka odvzeli v triglavskem lovsko upravljaljskem območju in še enega v gorenjskem lovsko upravljaljskem območju.

V čakanju odločbe za odstrel enega volka

Kranjska, blejska in tolminska enota Zavoda za gozdove Slovenije (ZGS) so sredi junija na osnovi vlog občin Železniki, Gorenja vas - Poljane in Cerkno izdelale strokovno mnenje za odvzem dveh volkov iz narave. Posredovale so ga Zavodu RS za varstvo narave, da poda pisno stališče, na osnovi katerega bo Agencija RS za okolje (ARSO) izdala odločbo. »Zavod RS za varstvo narave je predlagal odstrel enega volka, za kar smo prejeli tudi soglasje. S tem se želi predvsem odvrniti trop volkov na navedenem območju od plenjenja rejnih živali. Vlogo smo v začetku julija posredovali na ARSO in čakamo na izdajo odločbe,« je pojasnil Miha Marenčič, vodja sektorja za načrtovanje razvoja gozdov na ZGS.

Po mnenju CI se je vedenje divjih živali v zadnjem času tako zelo spremenilo, da obstaja utemeljen sum, da ti volkovi niso iz tega okolja, temveč so jih pripeljali od drugod. To bodo s pomočjo uradnih informacij iz ministrstev poskušali dokazati.

Lidija Razložnik

Okrogla miza o vplivu velikih zveri na življenje na podeželju

Združenje civilnih iniciativ Slovenije in TD Davča vabita na okroglo mizo o vplivu velikih zveri na življenje na podeželju, ki bo 17. avgusta, ob 17. uri, na kmetiji Pr' Vrhovc v Davči. Udeleženci bodo govorili o varnosti, kmetijstvu, okolju ... Razkrivali bodo ovire in iskali ter predstavili ukrepe za zmanjšanje negativnih vplivov teh živali. Na dogodek so vabljeni ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Aleksandra Pivec, minister za okolje in prostor Simon Zajc, direktor ZGS Damjan Oražem, direktor Zavoda RS za varstvo narave Teo Hrvoje Oranšič, prof. dr. Ivan Kos, publicist in naravovarstvenik Anton Komat.

Po zadnjih podatkih sta se v naši občini zgodila dva napada volkov, o katerih smo že pisali, in sicer v Lučinah in Leskovici. Domačini so volka videli še v Lajšah pri Leskovici in na Muravah. V Gorenjih Novakih (občina Cerkno) sta se v začetku julija, v razmaku dveh dni, zgodila dva napada. V prvem so bile napadene koze, ena je poginila, v drugem pa so volkovi raztrgali mlado žrebičko.

Mladi, sprejmete bralni izziv?



Foto: arhiv Festivala družin

Knjižnica je letos drugič sodelovala na Festivalu družin in pripravila zanimiv izbor knjig, ki so jih obiskovalci dobro sprejeli.

Drugo leto zapored otroke in mlade do 15. leta vabimo, da sodelujejo v poletnem bralnem izzivu. Na posebnih listih, ki jih dobijo v vseh knjižnicah, je 25 polj in v vsakem je naveden bralni izziv, na primer: preberi eno izmed poučnih knjig; preberi knjigo najljubšega pisatelja; preberi e-knjigo s portala Biblos; preberi knjigo z naslovnico modre barve; preberi knjigo, ki ima manj kot 50 strani; preberi knjigo na ali pod drevesom ... Za opravljenih

pet izzivov bodo v knjižnici prejeli ledeno sladko nagrado.

Julija in avgusta knjižnica deluje po poletnem delovnem času. V Gorenji vasi jo lahko obiščete vsak torek in četrtek od 13. do 19. ure, v Poljanah pa ob sredah v istem času. Izposojevalna enota na Sovodnju je odprta ob sredah od 14. do 16. ure.

Že drugo leto so nas k sodelovanju povabili prireditelji Festivala družin. Pripravili

smo zanimiv izbor knjig tako za najmlajše, mladino kot odrasle obiskovalce festivala. Pod krošnjami dreves so se prav zabavali ob prebiranju raznovrstnih zgodb. Klavdija Kralj, zadolžena za knjižnico, nam je zaupala zanimiv pripetljaj: »Prijateljica, ki ima štiri sinove, me je v času kosila spraševala, ali sem videla njenega najstarejšega sina (drugošolec), ker ga že celo dopoldne ni od nikoder. Ko sva se srečali čez kakšno uro, sem jo vprašala, ali so ga našli. Z nasmehom mi je odgovorila, da je bil ves čas v knjižnici in bral.« Veseli nas, da je knjiga prisotna tudi na takšnih dogodkih.

Letošnjo nagrado Kresnik je prejela Bronja Žakelj za roman Belo se pere na devetdeset. Knjiga vam je na voljo v vseh enotah naše knjižnice.

Knjižnica od četrтка, 13. junija, gosti novo razstavo. Svoja dela so ponovno na ogled postavili otroci slikarskega krožka 3., 4. in 5. razreda OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas, in sicer Regina Borovič, Nace Božnar, Ula Možina, Antonia Pejkovič, Jerica Strel, Inja Završnik, Anamarija Klemenčič, Manca Likar Zupanc, Ožbej Drmota, Florjan Filipič, Janja Mezeg, Tina Miklavčič, Neža Petermelj, Lučka Polajnar, Tjaša Luka Tomič in Zala Gotič pod mentorstvom Jane Rojc. Slike si lahko ogledate do konca poletja. Otroci bodo zelo veseli, če boste svoje vtise o razstavi zapisali tudi v knjigo vtisov.

Novosti v knjižnici (povzeto iz BUKLE – brezplačne revije o dobrih knjigah)

• NOVE PRIGODE STOLETNIKA, ki je zlezal skozi okno in izginil (Jonas Jonasson)

V 101. letu Allanovega življenja se stara junaka podata v nove dogodivščine in tokrat zaplavata v prav zares družbeno aktualne in politične vode. Kakšen šampanjček preveč ali malo smole in že se živahna starostnika znajdeti na severnokorejski ladji, ki prevaža uran za izdelavo jedrskega orožja, zapletena diplomatska kriza pa je za sosednjim vogalom. Ne pričakujte povsem lahkotnega hahljanja, teme so hudo resne, ampak po sto letih na tem svetu je človek zagotovo pripravljen na vse, torej tudi na soočenje z najbolj norimi političnimi voditelji.



• V ELVISOVI SOBI (Sebastijan Pregelj)

Prvo kolo, nato prve ljubezni, težaki pred šolo, skrbni starši in kup drobnarij, ki gradijo naša življenja: od prvih epizod Vojne zvezd do barvnega televizorja. Junaka Jana od vrstnikov loči le izjemna domišljija. V Elvisovi sobi je izjemno spisan roman o odrasčanju in verjetno tudi prvi slovenski roman, ki skozi osebno pripoved prepričljivo prikaže obdobje osamosvajanja naše države.



• FARMA (Joanne Ramos)

Prvenec ameriške pisateljice filipinskih korenin, ki nastavlja ogledalo sodobni ameriški družbi, njeni navidezni politični korektnosti in enakopravnosti ter požrešnemu kapitalizmu, v katerem je naprodaj prav vse. Zgodba se odvija v Zlatih hrastih, na prvi pogled idealnem letovišču, kjer tako imenovane gostiteljice izvajajo nadomestne nosečnosti, saj nosijo otroke za premožne stranke, ki otrok ne morejo imeti ali pa si jih ne želijo dobiti po naravnih poti.



• 21 NASVETOV ZA 21. STOLETJE (Yuval Noah Harari)

Izraelski zgodovinar Harari je eden najpriljudnejših sodobnih poljudnoznanstvenih piscev, ki se je v preteklih letih prebil s knjigama Sapiens (o zgodovini človeške vrste) in Homo deus (o njeni prihodnosti), s čimer je prišel na dober glas po vsem svetu, tudi v Sloveniji. V najnovejšem delu, ki je nastalo kot rezultat predelanih in dopolnjenih besedil, objavljenih ob različnih priložnostih, tudi kot odmev na različna aktualna družbena dogajanja, pa se je Harari osredinil na sedanjost in v 21 poglavjih, razdeljenih na pet delov, na izviren način osvetlil ključne dileme in izzive sedanjega časa.



• DOŽIVLJANJE NARAVE (Joseph Cornell)

Svetovno znan naravoslovni pedagog, pripovedovalec zgodb in pisatelj, je v osemdesetih letih s prvo izdajo knjige Sharing Nature with children sprožil prave gibanje v izobraževanju o naravi. Tokrat je pred nami prevod prenovljene izdaje privlačno oblikovane svetovne uspešnice, ki poleg izjemne naravovarstvene filozofije ponuja tudi različne praktične dejavnosti in metode za učitelje, vodnike, naravoslovce in vse, ki želijo usmerjati otroke k pomembnim izkušnjam z naravo in okoljem.



• ZGODBE ZA FANTE, KI SI DRZNEJO BITI DRUGAČNI (Ben Brooks)

Princ na belem konju, ubijalec zmajev, predrzni šaljivec ..., to so vzorniki, s katerimi se fantje najpogosteje srečujejo v knjigah, ki jih berejo v šoli in doma. Od vsakega fanta se pričakuje, da se bo prilagodil stereotipni predstavi o moškosti. Kaj pa, če si introvertirane sorte? Knjiga prinaša sto osupljivih zgodb slavnih in manj slavnih moških iz preteklosti in sedanjosti. Prav vsak od njih je inovator, ki je na svoj način prekršil pravila in v življenju dosegel neverjeten uspeh. So junaki z različnih družbenih področij in z vsega sveta. Ta čudovita in ganljiva knjiga je polna zgodb o pustolovščinah in čudesih. Z veseljem jo bo sprejel vsakdo, ki išče pogum, da bi se uprl pritisku vrstnikov in ubral svojo pot.

Visoko obletnico obeležili tako, kot se spodobi

Ribiška družina Visoko je junija s slovesnostjo obeležila 60-letnico delovanja. Ob tej priložnosti so se spomnili nastankov ribiške družine, zbranim so predstavili njeno delovanje in zaslužnim članom podelili priznanja ter plakete.



Andrej Tomin že od 2001 kot mentor skrbi za prenos znanja na mlade ribiče. V tem času je ribiški izpit naredilo 17 mladih ribičev.

Na delu Poljanske Sore od »Barbne žage« na Hotavljah do mostu Na Logu pod Volbenkom, skupaj z večjimi in manjšimi pritoki je ribolovni okoliš Ribiške družine Visoko. Da so obletnico proslavili prav na Visokem, ni noben slučaj, saj ribiška družina ni le po imenu povezana z Visokim, ampak tudi z dr. Ivanom Tavčarjem. Pogled v zgodovino pove, da je bila na območju današnje Slovenije prva ribiška organizacija ustanovljena leta 1880 v Ljubljani, in sicer Kranjsko ribarsko društvo. Združevalo je 31 članov, med katerimi je bil tudi prof. Ivan Franke, rojen 1841 v Dobju pri Poljanah. Bil je tudi avtor prvega osnutka ribarskega zakona za Vojvodino Kranjsko, ki ga je leta 1888 podpisal takratni cesar Franc Jožef I. Leta 1883 je društvo na Čadeževem posestvu pri Poljanah nad Škofjo Loko zgradilo novo vališče, gospodar društva pa je postal prav prof. Franke, ki je bil tudi v naslednjih letih zelo dejaven – ne le na področju ribištva, ampak tudi na področju ribogojstva. Velja za začetnika slovenskega strokovnega ribogojstva, napisal pa je tudi več strokovne literature o tem.

Z ribištvom je bil povezan tudi dr. Ivan Tavčar, ki je bil prav v tistem času zakupnik Poljanščice in Franketov znanec. Zakupnik ribolovnih pravic na Poljanščici je bil vse do svoje smrti leta 1923, za njim pa jih je prevzel njegov sin in jih obdržal do konca 2. svetovne vojne. Ivan Tavčar je bil znan kot dober upravljalca in gospodar na svojih ribolovnih vodah. Imel je organizirano tudi čuvajsko službo.

Pod tem imenom od 1959

Ribištvo je bilo na Poljanski Sori organizirano na več načinov in pod različnimi imeni. Iz Ribarske zadruge Ljubljana je bila 9. maja 1954 ustanovljena Ribiška družina (RD) Poljane, za revir 16a in 16b Poljanske Sore. Že naslednje leto so za revir 16a ustanovili RD Žiri, z revirjem 16b pa je še naprej gospodarila RD Poljane. Pod tem imenom je ribiška družina delovala do leta 1958, ko se je po sklepu takratnega vodstva preimenovala v RD Visoko. Ustanovitveni člani so bili: Jože Tavčar, predsednik in gospodar, dr.

Kristijan Derganc, Ivan Kovač, Tone Mlakar in Jože Šturm.

Danes RD Visoko vodi devetčlanski upravni odbor s predsednikom Mirkom Horvatom na čelu. Ima 59 članov in 12 mladih ribičev, ki še pridobivajo znanje in izkušnje, da bodo lahko pri 18. letih opravljali ribiški izpit in bodo usposobljeni za samostojen ribolov. Naloge ribiške družine so opredeljene v Zakonu o vodah in Zakonu o sladkovodnem ribištvu, po čemer se razlikujejo od drugih društev. Ribiške družine in njihovi člani imajo namreč tudi dolžnost varovanja vodnega življa in narave. Ravnati se morajo po ribogojitvenih načrtih, ki jih izdelava Zavod za ribištvo Slovenije, izdelati morajo letne načrte upravljanja in ob koncu leta s poročilom poročati o vseh svojih aktivnostih. Vsako leto organizirajo tudi čistilne akcije, da iz vodotokov odstranijo večji del smeti, prav tako imajo organizirano čuvajsko službo.

V okolišju, za katerega skrbi RD Visoko, najdemo predvsem potočno postrv, lipana, sulca, mreno, podusta, klena, pohro, nežico, zvezdogleda, kaplja, blistavca. Veliko je tudi šarenke, ki pa ni avtohtona vrsta. Kot je dejal Mirko Horvat, Slovenija in Poljanska dolina veljata za eno izmed najlepših turističnih destinacij za športni ribolov in porast zanimanja za to dejavnost med tujimi in domačimi gosti opazajo tudi v ribiški družini pri prodaji ribolovnih dovolilnic.

Pohvalili delo za vzgojo mladih ribičev

Osrednjo prireditev ob praznovanju obletnice društva so z nastopi popestrili Moška vokalna skupina Pozdrav in Turistično društvo Gorenja vas s skečem Ribičija in pol. Zbrane je nagovoril tudi župan Milan Čadež, ki se je ribičem zahvalil za prosti čas, ki ga namenjajo varovanju okolja in življa v vodi ter jim zaželel uspeha tudi v prihodnjih letih. Tudi predstavnik Ribiške zveze Slovenije za ljubljansko ribiško območje, kamor sodi RD Visoko, Slavko Lasnik jim je čestital za jubilej in pohvalil trud, ki ga družina vlaga v privabljanje novih, mlajših



V RD Visoko so ponosni lastniki treh ribiških palic dr. Ivana Tavčarja.

– na Visokem

članov, saj je po družinah opaziti dvig povprečne starosti ribičev.

RD Visoko namreč dobro sodeluje z obema osnovnima šolama v občini, kjer vsakoletno prirejajo razna predavanja in razstave. Tako učencem predstavijo avtohtone ribe, ki živijo v Poljanski Sori in pritokih, kakšen pribor in opremo uporabljajo ribiči ter kako moramo vsi skrbeti za varstvo narave in življa v vodi. Za učence od 3. razreda dalje organizirajo ribiški krožek, ki ga vodi Andrej Tomin. Vlogo mentorja mladim ribičem opravlja že od leta 2001 in letos pod njegovim okriljem sladkovodni ribolov spoznava kar 19 mladih ribičev, kar je največ doslej.

Podelili priznanja

Ob praznovanju obletnice so podelili tudi priznanja in plakete Ribiške zveze Slovenije. Znak mladega ribiča je prejel Matic Primožič, znak za zasluge pa so prejeli Miloš Arnolj, Zvone Bašelj, Drago Stanonik, Klemen Šifrar, Emil Žavbi in Miha Dobrajc. Red za zasluge 3. stopnje je prejel predsednik RD Visoko Mirko Horvat, red za zasluge 2. stopnje pa Janez Prostor, Franc Dolenc, Florijan Tušar, Andrej Tomin, Matjaž Moder, Miha Debeljak in Janko Bogataj. Red za zasluge 1. reda je pripadel Viktoriji Molinaro, medtem ko so plaketo Ribiške zveze Slovenije prejeli Janez Demšar, Marjan Šifrar in Vlado Potrč. Slovesnost so zaključili z druženjem in z željami za dober prijem tudi v prihodnje.

Tina Dolenc

Na prazniku žetve bodo praznovali 30-letnico

V nedeljo, 28. julija, bo na Žirovskem Vrhu v okviru Praznika žetve koncert ob 30-letnici ustanovitve Ansambla Blegoš. Kot sporočajo člani, v teh dneh zaključujejo priprave in težko čakajo, da po daljšem premoru ponovno nastopijo.

Nedavno so posneli nov valček Polansk mlier, pripravljajo tudi zgoščenko z naslovom Lepo je tu pri nas, ki bo izšla nekaj dni pred koncertom. Na njej bo poleg nove še 25 najlepših skladb ansambla v prenovljeni obliki. Načrtovali so še štiri, vendar zaradi nenadne smrti kitarista to ni bilo izvedljivo.

Koncert se bo pričel ob 16.30, z ansamblom bodo nastopili domačini, Vokalna skupina Zala, skupaj bosta zaigrala harmonikarja Tomaž in sin Benjamin, na baritonu se bo predstavil sedemletni Tian, program pa bo povezoval Boštjan Meglič – Poštar Peška, ki ga na odru znajo obiskati sila zanimive dame ...

Po koncertu bo zabava z ansamblom Blegoš. »Pridite, res bo prijetno!« vabijo člani ansambla, ki bodo po mnogih letih spet stali na odru.

R. F.



Ansambl Blegoš bo 30-letnico obeležil na Prazniku žetve na Žirovskem Vrhu.

Biserna poroka

Rada obujata spomine na poročni dan



Ivanka in Pavel Gartnar sta pred oltar stopila pred 60 leti.

Junija sta praznovala lep jubilej, 60 let poroke, Ivanka in Pavel Gartnar s Hotavljah. Za to obletnico sta k zahvalni maši povabila sorodnike in prijatelje.

Sveta maša je bila v župnijski cerkvi svetega Janeza Krstnika v Gorenji vasi. Domači župnik Gregor Luštrek in somaševalec župnik Slavko Thaler sta opravila zelo lep in slovesen obred. Slišala se je tudi poročna koračnica, ki je pred 60 leti, ko sta se Ivanka in Pavel Gartnar vzela, še ni bilo. Oba sta bila rojena v Leskovici: Ivanka leta 1936 na Kožuhovali, Pavel pa leto pred tem v Rajni peči, kakor se je reklo kmetiji na koncu vasi pod Blegošem.

Oba se rada spominjata svoje poroke iz daljnega leta 1959. Bila sta mlada, zaljubljena in polna želja, ki sta jih želela uresničiti v skupnem življenju. Po poroki sta se kmalu preselila v staro hišo na Hotavljah, kaj hitro pa sta začela zidati novo, v kateri zdaj uživata sadove svojega dela. Rodile so se jima tri hčere: Dragica, Mira in Ivanka. Rada se pohvalita, da je njuna družina res velika. Imata devet vnukov in kar 16 pravnukov.

Do upokojitve sta oba hodila v službo v Škofjo Loko. Zdaj imata več časa. Ivanka rada skrbi za rože, ki bogato krasijo njun dom, in hodi na sprehode, Pavel pa posebej uživa, ko se odpravi na Blegoš.

Oba si najbolj želita, da bi jima zdravje še naprej služilo, veselita pa se tudi obiskov svojih hčera, vnukov in pravnukov.

Ivanka Alič

Izšli so novi Loški razgledi

Loški razgledi, domoznanska revija, ki jo že od leta 1954 izdaja Muzejsko društvo Škofja Loka in velja za pravo enciklopedijo škofjeloškega območja, so izšli v 65. številki. V njih je tokrat tudi precej prispevkov, ki se nanašajo na našo občino.

Tako so v njih članki: Zanimivosti iz poljanskega urada, Loškega gospostva, Glasba iz časa Tavčarjeve Visoke kronike, Anton Dolinar Lučinski (1847–1930), Mioforije in trigonodusi Ferdinanda Seidla iz Poljanske doline ter njegovo geološko delovanje, Oltarni sliki iz cerkve sv. Lovrenca in Kancijana na Hotavljah in Arhivsko gradivo o Franji Tavčar, ki ga hrani Zgodovinski arhiv Ljubljana, Enota v Škofji Loki. Najdemo tudi prispevke o Danilu Bevku, Petru Jovanoviču Anici Berčič in 150-letnici rojstva Aleša Ušeničnika.

Preteklo leto je zabeleženo v prispevkih Občina Gorenja vas - Poljane v letu 2018 in Priznanja Občine Gorenja vas - Poljane za leto 2018 ter v kroniki škofjeloške in gorenjevaške občine za leto 2018. Platnice te publikacije krasi prt, izdelek gorenjevaških klekljaric. Urednica Marija Lebar v imenu vseh ustvarjalcev vabi k branju. Razgledi so na voljo v Loškem muzeju, pisarni Turizma Škofja Loka ali spletni trgovini Muzejskega društva Škofja Loka.

J. F.



Na platnicah 65. številke Loških razgledov je prt, delo gorenjevaških klekljaric.

»Če bi se zgledovali po vaših krajih, bi Slovenija postala

Ob lipi samostojnosti v Poljanah je bilo 23. junija slovesno. KD dr. Ivan Tavčar, KS Poljane in OŠ Poljane so ob dnevu državnosti pripravili prireditev, v okviru katere so podelili tudi priznanja zaslužnim krajanom. Slavnostna govornica je bila televizijska voditeljica in zgodovinarica dr. Rosvita Pesek.



V kulturnem programu je nastopil tudi otroški pevski zbor iz poljanske šole.

»Prav je, da se ob tako pomembnih priložnostih, kakršen je dan državnosti, srečujemo ter se prazniku in sporočilu, ki ga prinaša, posvetimo vsaj za kratek čas,« je zbrane nagovoril podžupan Anton Debeljak ter nadaljeval: »Slovenski narod je svojo bogato kulturo skozi zgodovino ohranjal in negoval svoj obstoj. Prav našim prednikom se moramo zahvaliti, da so kulturo, jezik in vero tudi v težkih časih ves čas ponosno nosili, jo branili in omogočili obstoj našega naroda.«

Program so glasbeno popestrili Javorski pevci, OPZ OŠ Poljane in recitatorica Lucija Dolenc, Kvartet Puštalska filharmonija in trobilni kvartet GŠ Škofja Loka.

V Poljanah so bili praznični že tedni pred proslavo. Poljanski orgličarji so pripravili svoj 12. koncert zapored, ki so ga posvetili dnevu državnosti, učenci OŠ Poljane so šolsko leto zaključili s predstavitvijo vseh slovenskih narečij, tudi poljanskega. Zvrstili sta se dve predstavi Visoške kronike, ena na Visokem v izvedbi SNG Drama iz Ljubljane in druga, v poljanskem narečju, v kulturnem domu. KD dr. Ivan Tavčar jo je uprizoril kar trikrat. »Za našo občino lahko rečemo, da se je v obdobju samostojne Slovenije uspešno razvijala in se še razvija na številnih področjih. Za vsemi odličnimi rezultati, ki jih dosegamo, pa stojijo posamezniki, društva in gospodarstveniki,« je še izpostavil Debeljak, ki je kasneje podelil priznanja KS Poljane štirim nagrajencem.

Nagrajenci KS Poljane za leto 2019

Tadej Tavčar, za uspešno dolgoletno delo v PGD Poljane ter doprinos pri razvoju njegove operativne enote na področju tehničnega reševanja. Otroška želja biti gasilec in pomagati sočloveku v nesreči se mu je izpolnila pri sedmih letih. Od takrat je v gasilskih vrstah neprekinjeno že 20 let. V pionirskih in mladinskih ekipah se je aktivno udeleževal tekmovanj na ravni zveze, regije in države ter tekmovanj v tujini. Mladinske ekipe, katerih član je bil, so dosegle odlične rezultate, na katere so v društvu še danes ponosni. Njegova zagnanost je postala vidnejša s pridružitvijo operativni enoti, kjer je z zanimanjem in prizadevnim delom na številnih tečajih in usposabljanjih iz tehničnega reševanja pridobil znanje in novosti vpeljal v operativno enoto. Tadej je nižji gasilski častnik I. stopnje. Med letoma 2013 in 2018 je bil član UO društva, trenutno pa je član poveljstva PGD Poljane. Poleg rednega dela v društvu je zadolžen za področje vrhne tehnike, na katerem se redno izobražuje in usposablja ter sledi trendom v razvoju opreme in pripomočkov. Vse novosti in pridobljeno znanje s področja vrhne tehnike prenaša na člane gasilske enote in tako pripomore k lažjim intervencijskim posredovanjem na bolj zahtevnih in nevarnih terenih. Vedno aktivno

sodeluje pri vseh izboljšavah v društvu, tako pri voznem parku kot tudi pri urejanju društvenih prostorov. Tadej je vedno korekten in pošten. S svojo preprostostjo, a hkrati strokovnim poznavanjem gasilske dejavnosti in tehnike zna vedno stopiti v dialog in prisluhiti pomoči potrebnim. Prostovoljstvo mu je bilo položeno v zibelko, kar potrjujejo krajan, ki so bili v stiku z njim ob izvajanju pomoči. Pri tem pa ne pozabi na pomen prepoznavnosti in promocije gasilstva ter kraja, v katerem deluje.

Hermína Peternel, za desetletno prizadevno delo z mladimi na področju kulture. Njeno delovanje je pomembno zaznamovalo kulturno življenje KS Poljane. Dogodki, ki jih pripravlja ali sodeluje pri njihovi izvedbi, so odmevni in obiskani. Osrednji in tradicionalni prireditvi sta miklavževanje in oratorij. Nesebično pomaga tudi pri drugih aktivnostih KD dr. Ivan Tavčar. Z gledališkimi igrkami za otroke razveseljuje mladino KS že deset let; med njimi so: Najlepše darilo, Družinsko kosilo, Nebesa nad Poljanami, Dobrinček, Uporna antena, Ostržkova zgodba, Trije nebeški ključji in Praznovanje na gradu. Nekatera besedila za igre je napisala sama, druga priredila, pogosto pripravlja scenografijo. V igre vključuje otroke različnih starosti, s čimer krepi veselje mladine do gledališča ter

pripomore k razvoju talentov, ki se pozneje nadgrajujejo v amaterski gledališki skupini. Vsako leto sodeluje tudi pri organizaciji oratorija, kjer svoje znanje in izkušnje uspešno prenaša na generacije mladih animatorjev. Ob tem se loti tudi drugih konkretnih oratorijskih nalog. Redno in zanesljivo sodeluje pri drugih aktivnostih KD, kot so različne delavnice za otroke.

Jože Košir, za izjemno pripadnost športu ter športne dosežke v teku in kolesarjenju. Napornemu poklicu v gradbeništvu in skrbi za družino ter manjšo kmetijo v Hotoveljski grapi je pred leti dodal še športno aktivnost, ki pa je kmalu postala redni spremljevalec njegovega življenja v naravi. Tek, kolesarjenje, plezanje, gornišтво, turna smuka so leta krepili njegov značaj in vzdržljivost ter ga izoblikovali v izjemnega športnika, ki se danes ponaša z lepimi rezultati. Pretekel je več gorskih maratonov in ultramaratonov; med njimi Ultra pušeljce trail, Maraton štirih občin, Ljubljanski maraton, Občinski pohodni krog ... Na Ultra pušeljce gorskem maratonu 2019 je s progo opravil kot tretji v svoji kategoriji, v 18 urah in 9 minutah. Večkrat se je udeležil Maratona Franja, Vzpona s kolesi in Blegoš in še več drugih kolesarskih dirk. Vzpon s kolesi

druga Švica!«

Študirana mladina,
največja naložba v prihodnost

Slavnostna govornica dr. Rosvita Pesek se je v nagovoru sprehodila skozi dogodke izpred 28 let, ki so nas pripeljali do samostojne države. »Veliko vznemirjenja, solz radosti je bilo takrat. To smo od zmeraj hoteli – so govorili eni, strah me je, kaj bo – so govorili drugi,« je izpostavila ter se spomnila: »Nekateri smo prvič od blizu videli zaklonišča in slišali, kako je, če mig prebije zvočni zid.« Nadaljevala je s pohvalami naši občini: »Delite si tretje mesto po številu študentov v občini, 47 jih imate na tisoč prebivalcev in s tem malenkost zaostajate za občinama Vodice in Vipava. To, da imate študirano mladino, je največja naložba v prihodnost teh krajev, če bodo le ostali doma.« Izpostavila je še najnižjo brezposelnost, visok naravni prirastek ter optimizem in dobro energijo ljudi. »Če bi se celotna Slovenija zgledovala po vaših krajih, verjetno ne bi bila daleč od tega, kar so nekateri obljubljali pred 28 leti, da bomo postali druga Švica.« Dotaknila se je tudi današnje politike in bila kritična do politikov, češ, da ne znajo stopiti skupaj, se izločajo, namesto da bi sodelovali.

Kres v parku so tudi letos prižgali poljanski skavti. Po prireditvi je sledila pogostitev, v predverju kulturnega doma pa je bila na ogled fotografska razstava Milana Kalana z naslovom Sozvočje.

Lidija Razložnik

Dan državnosti v Novi Oselici

Kje vse se (z)najdemo Slovenci?



Foto: Milka Burnik

Proslava pred dnevom državnosti v Novi Oselici je privabila lepo število obiskovalcev.

Po tradiciji se je praznovanje na predvečer dneva državnosti dogajalo v Novi Oselici.

Župnik Janez Cerar je daroval mašo za domovino. Na prireditvenem prostoru pod starima lipama pa smo pozneje krajan prisluhnili kulturnemu programu v izvedbi domačih ustvarjalcev. Pevke Grabljice in cerkveni mešani pevski zbor sta poleg ustaljenih pesmi zapela še nekaj novih. Člana KUD-a sta z verzij iz pesmi znanih umetnikov spomnila, kaj in koliko čutečega je bilo v preteklosti izraženega o Sloveniji in Slovencih,

učenci podružnične šole Sovodenj pa so recitacije pospremili z igranjem na Orffove inštrumente. K poglobljenemu razmišljanju so nas napeljevale tudi vezne besede Štefke Eržen.

Slavnostni govornik, zgodovinar, novinar, komentator Tino Mamič nam je odkrival pogled o pomembnosti Slovencev tu in po svetu tudi za svetovno zgodovino. Še enkrat več smo lahko začutili, da nismo tako majhni in nepomembni, kot se kdaj sliši, govori ali misli.

Milka Burnik

na Blegoš je leta 2016 zaključil kot zmagovalec. Naslednje leto je na Občinskem prvenstvu v kolesarjenju zasedel 2. mesto. Dejaven je tudi v domačem plezalnem društvu Cempin. Večkrat se rad odpravi od doma na Triglav. Ponavadi jo v družbi treh ali štirih ob petih popoldne mahne čez Blegoš, preči Črno prst, vmes stopi na Komno, ob desetih dopoldne naslednjega dne pa že z vrha Triglava opazuje svet pod seboj. Tako se vedno znova izkaže njegova jeklena volja pri premagovanju življenjskih ovir.

Janez Arnolj, za dolgoletno prizadevno delo v KD dr. Ivan Tavčar ter za večletno delo v svetu KS Poljane in kot občinski svetnik. Slovesnost ob dnevu državnosti v Poljanah sodi med železni repertoar prireditev kulturnega društva, ki jo že deseto leto zapored pripravlja Janez. Vsakič pripravi scenarij in poleg KD k sodelovanju pritegne še druga društva v kraju in osnovno šolo. Janez poskrbi, da na prireditvi v Poljanah državljanke in državljane vedno nagovori drug slavnostni govorci. Z občutkom za lepoto besede in zvoka povabi k sodelovanju različne glasbenike in avtorje veznih besedil. Nastajanje in potek celotne prireditve spremlja z veliko odgovornostjo in natančnostjo, zato svoje naloge vselej odlično izpelje. V preteklih osmih letih je njegovo delovanje v



Foto: Franc Dolenc

Letošnji nagrajenci KS Poljane (od leve proti desni): Janez Arnolj, Jože Košir, Hermina Pernel in Tadej Tavčar

svetu krajevske skupnosti Poljane in občinskem svetu zaznamoval tudi kraj. Nalogo svetnika je opravljal zavzeto in požrtvovalno. Čutil je odgovornost in skrb za dobrobit krajanov in občanov. Vedno si je prizadeval za razvoj kraja in občine ter za pomoč krajanom v stiski. Na

njegovo pobudo člani sveta KS Poljane že nekaj mandatov svoje sejinine namenijo v dobrodelne namene, tako so bila Janezova prizadevanja v svetu krajevske skupnosti pravzaprav delo prostovoljca.

(Na)klekljali čipko nastajajočega zbornika

Dan državnosti v Gorenji vasi je letos Krajevna skupnost Gorenja vas obeležila s predstavitvijo novo nastajajočega zbornika o Gorenji vasi in Hotavljah. Prireditve so na predvečer praznika popestrile klekljarice Klekljarskega društva Deteljica, ki letos praznujejo 15. obletnico.



Punkelj s čipko, ki jo je med prireditvijo naklekljala Mihaela Ferlan, so ob koncu prireditve podarili županu Milanu Čadežu.

Mirjana Možina in Silvo Pivk, člana uredniškega odbora za pripravo zbornika, sta prisotnim predstavila nastajanje nove knjige. Mirjana Možina je poudarila: »Zbiramo sledi preteklosti, pridnih rok naših prednikov in prehajamo v sedanjost, v utrip sedanjega časa – želimo si povezati preteklost in sedanjost ter izdati zbornik, ki ga bodo še čez leta naši zanamci z veseljem vzeli v roke.«

Silvo Pivk je napisal prispevek o izseljevanju v začetku prejšnjega stoletja in predstavil njegovo nastajanje, iskanje virov in podatkov. Posebnost je, da bo prvič objavljen celoten seznam izseljenih s tega območja, ki jih je bilo več kot 600.

Prisotne je pozval, naj ob pospravljanju podstreh starih hiš ne bodo preveč temeljiti in jih povabil k sodelovanju, če imajo doma kakšno primerno zgodbo ali fotografijo, ki bi jo bilo vredno umestiti v zbornik. Ta bo pričevalec dogajanja skozi čas v naslednjih krajih: Gorenja vas, Dolenja Dobrava, Gorenja Dobrava, Dobravšče, Todraž, Bačne, Žirovski Vrh Sv. Urbana, Žirovski Vrh Sv. Antona, Hotavlje, Volaka, Suša, Čabrače, Hlavče Njive in Jelovica. Zbornik bo predvidoma končan prihodnje leto.

Zgodbo na Trgu Ivana Regna sta medgeneracijsko dopolnili klekljarice Klekljarskega društva Deteljica Gorenja vas: izkušena Mihaela Ferlan in mlada nadobudna članica klekljarskega krožka na OŠ Ivana Tavčarja v Gorenji vasi Ula Možina, ki sta skozi večer predevali klekljne ob kulturnem programu.

Eden prvih prispevkov, ki je bil napisan za zbornik, je bil prav o čipkarstvu na Gorenjevaškem, ki je v začetku prejšnjega stoletja pomenilo vir zaslužka trgovcem s čipkami in preživetja klekljaricam. Med znanimi trgovci s čipkami je bil Waclav Alojz Paleček iz Gorenje vasi, za katerega je pred 1. sv. vojno delalo od 600 do 700 žensk in otrok. Njegov dopis na trgovsko in obrtniško zbornico leta 1918 zaradi pomanjkanja sukanca je prebrala Mira Kržišnik. Tradicijo čipkarstva in delovanje čipkarske šole v Gorenji vasi, ki je bila po več kot 50-letnem delovanju ukinjena leta 1963, je predstavila

Hana Oblak. Družno pa sta na koncu prebrali zgodbo o klekljanju čipka za zaveso, ki naj bi bila namenjena za novoletno darilo egiptovskemu predsedniku Naserju.

Preplet niti preteklosti in sedanjosti

Za naklekljano čipko kulturnega programa so poskrbeli še skupina otrok z mentorjem Markom Ušeničnikom iz glasbene šole Zaigraj si, harmonikarica Veronika Klemenčič, Vokalna skupina Cantabile, Plesna skupina Step in Twirling skupina Gorenja vas. Vsi ti so povezali niti v čipko kulturnega dogodka, ki je nastajala na predvečer dneva državnosti v Gorenji vasi, simbolno pa punkelj Mihaele Ferlan z naklekljano čipko predali v roke županu Milanu Čadežu, ki sta ga na prizorišče pripeljali predstavnici mlajše generacije: Ula Možina in Ajda Kržišnik. Izročil mu ga je urednik bodočega zbornika Valentin Bogataj.

»V čipko, ki je nastajala, je vloženo naše delo, vanjo so vloženi naš trud, naše upanje, naši cilji in načrti. Spoštovani gospod župan, kot predstavnik lokalne oblasti s to dediščino ravnajte kot z najvrednejšo svetinjo, ki kaže luč v prihodnost. Naši lokalni skupnosti, naši skupni domovini Sloveniji,« je bilo slišati ob predaji, urednik pa je županu zaželel še, da bi tudi v prihodnje tako uspešno predeval in povezoval niti med prebivalci občine.

KUD Trata Gorenja vas je povabil na ogled razstave likovnih del na temo Prelepa Poljanska dolina ob fontani, klekljarice pa naslednji praznični dan na ogled razstave Voda, vir življenja v Sokolski dom, ki so jo pripravile ob praznovanju.

Damjana Peternelj

Dan državnosti na Trebiji

»Pozdravljena, Slovenija, pozdravljena kot mati«

Proslavo ob dnevu državnosti na Trebiji so naslovili s pesmijo Toneta Kuntnerja »Pozdravljena Slovenija, pozdravljena kot mati«.

Spregovorili so o navezanosti na domače kraje, o občutkih zanosa in samozvesti, pa tudi ponosa in hvaležnosti, da lahko živijo tukaj in zdaj s temi ljudmi, s temi sorodniki in prijatelji, da skupaj gradijo skupni dom, svet, skupne sanje. V molitvi za domovino je obiskovalce združil oseliški župnik Janez Cerar, zbrane pa je poleg župana Milana Čadeža nagovoril slavnostni govornik dr. Andrej Fink.

Andrej Fink je bil rojen slovenskim staršem v slovenskem begunskem taborišču Senigallio, Ancona v Italiji. Od leta 2017 živi in dela kot profesor v Sloveniji, je nosilec štirih predmetov na Fakulteti za poslovne vede Katoliškega inštituta v Ljubljani. Z zbranimi je delil spomine o življenju na tujem, čeprav je v srcu in z drugimi ljudmi ves čas ostajal povezan z domovino.

Prireditve je z recitacijami pesmi Toneta Kuntnerja ter s svojo avtorsko pesmijo »Korak« obogatil Roman Kokalj. Člani Klope Gallus, mimogrede omenimo, da sta dva njhova člana

naših korenin, pa so zaigrali in zapeli pesmi domačih prepoznavnih avtorjev.

Povedano je dopolnil predsednik KS Trebija Miha Mrak, ki je izpostavil, da je slovenski jezik naša identiteta in ključni simbol slovenstva. Zahvalil se je vsem, ki so sodelovali pri pripravi in izvedbi prireditve ter navzoče povabil k pogostitvi.

Prireditve je pripravila Krajevna skupnost Trebija v sodelovanju z Občino Gorenja vas - Poljane. Program je povezovala Janja Štucin, scenarij je zasnovala Damjana Peternelj.

Lucija Klemenčič, tajnica KS Trebija



Slavnostni govornik na slovesnosti ob dnevu državnosti na Trebiji je bil dr. Andrej Fink.

Razstavljali so v državnem zboru

Članice gorenjevaškega klekljarskega društva Deteljica so se s svojimi izdelki predstavile v državnem zboru. Otvoritev razstave v predverju velike dvorane parlamenta je bila sredi junija, obiskovalci so si dela naših ustvarjalk lahko ogledovali ves teden pred dnevom državnosti.



Predsednik Državnega zbora Dejan Židan je nagovoril prisotne.

Razstava je bila posvečena misli na umestitev slovenske klekljarske tradicije na Unescov Reprezentativni seznam nesnovne kulturne dediščine človeštva. To je izjemno priznanje ne le za Slovenijo, temveč tudi za vse klekljarice, ki so to rokodelsko veščino in klekljarsko znanje uspešno prenašale na mlajše rodove ter jo uspele ohraniti vse do danes. Zbrane na otvoritvi je nagovoril predsednik Državnega zbora Dejan Židan. V govoru je orisal zgodovino klekljarstva, ki naj bi izviralo iz Daljnega vzhoda, omenja ga Valvasor. Vladarica Marija

Terezija pa je leta 1763 v Ljubljani ustanovila klekljarsko šolo, ki je bila temelj za razcvet te obrti v 19. in začetku 20. stoletja.

Židan je izrazil zadovoljstvo, da je klekljarstvo, tankočutna in estetsko dovršena domača rokodelska obrt, po stagnaciji v preteklih desetletjih ponovno doživelo vzpon, saj resnična ljubezen do klekljane čipke, predvsem pa do klekljanja kot združevanja, druženja in skupnega dela nikoli ni zares ugasnila. Poudaril je, da klekljanje predstavlja nepogrešljiv del naše kulturne dediščine in hkrati enega

najbolj prepoznavnih elementov slovenskega kulturnega izročila. Zahvalil se je vsem, ki si prizadevajo za ohranjanje čipkarstva in s tem duhovne kulture klekljanja, saj so zagotovilo, da ta biser med rokodelskimi obrtmi ne bo zamrl, temveč se bo tudi v prihodnje uspešno prenašal na zanamce.

Po navdihu Cvetja v jeseni

Govor je imela tudi predsednica društva Deteljica Vida Šubic, ki je predstavila vsebino razstave, predvsem del, ki ga je navdihnili 100. obletnica Cvetja v jeseni. Za vsak klekljan prizor iz tega dela je prebrala odlomek. Prizore iz tega Tavčarjevega najbolj znanega dela so klekljarice izdelale že pred dvema letoma, točno ob obletnici in jih razstavljale na več krajih. Opazili so jih na letošnjem sejmu turizma Alpe Adria v Ljubljani in jih povabili v državni zbor.

Poleg omenjenih motivov so v državnem zboru razstavljale še druge izdelke. Veliko pozornost je pritegnil prt s premerom 1,5 metra, izdelan po več kot 100 let starem vzorcu. Društvu ga je, z željo, da se ohrani motiv, posredovala ljubiteljica čipk, ki ga je prejela od starejše klekljarice. Za izdelavo so klekljarice porabile približno 500 ur dela.

Odprte razstave je popestril glasbeni program z nastopom Teje Potočnik na citrah ter Lucije in Neže Peternelj na kitari in flavti. Na dogodku je nekaj članic društva v živo prikazovalo izdelavo čipk. Po uradnem odprtju so si gostje iz Gorenje vasi ogledali državni zbor. Za mnoge je bila to prva takšna priložnost. Razstava je odmevala tudi v medijih in ponesla glas o poljanskih klekljaricah širom Slovenije.

Jure Ferlan

Razstava

Voda, vir življenja v čipkah

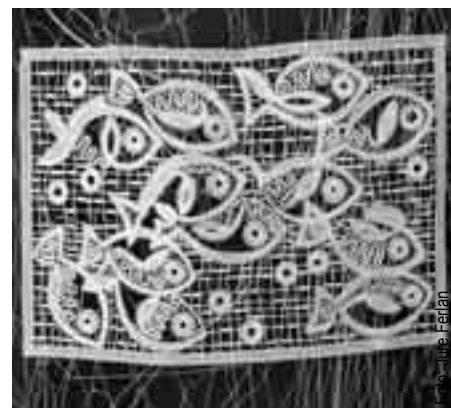
Klekljarsko društvo Deteljica iz Gorenje vasi je junija v Sokolskem domu pripravilo letno razstavo z naslovom Voda, vir življenja, s katero začenejo praznovanje 15-letnice delovanja društva in 110-letnice ustanovitve klekljarske šole v Gorenji vasi.

Obe obletnici bodo slovesno obeležili sredi oktobra. Društvo je naročeno na tuji reviji Lace space in Fuselliamo, v katerih so članice našle številne klekljarske vzorce, povezane z morjem in vodo nasplah. Nad njimi so bile navdušene in sklenile so pripraviti razstavo na to temo. Izdelke so predstavili tudi učenci klekljarskega krožka OŠ Ivana Tavčarja. V društvu so še posebej ponosni na članico Anko Ušeničnik, ki kleklja že skoraj 80 let in je tudi prispevala svoje izdelke za razstavo.

V sodelovanju s Filatelističnim društvom Lovro Košir iz Škofje Loke so v spomin na lani preminulega člana obeh društev Borisa Klemenčiča, ki ima veliko zaslug za delovanje KD Deteljica, pripravili tudi filatelistično razstavo. Na njej je bilo na 192 razstavnih listih

zbrano gradivo, ki ga sestavljajo znamke, ilustrirane dopisnice, potovalna pisma, pisemski ovitki prvega dne, maksimum karte, razglednice, poštni žigi, logotipi in drugo. Glavni motiv prikazuje izdelavo klekljane čipke v Sloveniji in tujini, kjer tudi klekljajo. Poleg tega so na znamkah predstavljene tudi čipke v drugačni tehniki izdelave: vezene, kvačkane, šivane ali strojne.

Društvi sta pripravili priložnostno ilustrirano dopisnico in skupaj s Pošto Slovenije priložnostni žig z datumom 22. 6. 2019. Avtorica motiva podzemne vodne jame s človeškima ribicama, ki krasi dopisnico, je Zvonka Kogovšek. Klekljarsko društvo je posebej izdalo še osebno poštno znamko z motivom klekljanih cvetlic. Kdor jo želi, lahko pokliče na 051-244-856.



Čipka z motivom jame s človeškimi ribicami avtorice Zvonke Kogovšek, upodobljene tudi na razglednici društva

Kot je povedala predsednica društva Vida Šubic, je bila razstava dobro obiskana. Obiskovalci so pohvalili domiselno postavitve, za katero so si klekljarice sposodile celo pravo ribiško mrežo. Z navdušenjem so si jo ogledali tudi člani Ribiške družine Visoko, ki je ravno na dan odprtja praznovala 60-letnico. Razstavo je podprla Občina Gorenja vas - Poljane.

Jure Ferlan

Dogodek na Visokem je bil tokrat v znamenju očetov

Tik pred začetkom poletja se je tudi letos, tretjič zapored, ob dvorcu na Visokem odvila tridnevna prireditev Festival družin, ki ga je že trinajstič organiziral Zavod Iskreni. Organizatorji so tokrat v ospredje postavili mednarodni dan očetov, ki smo ga obeležili 16. junija. Dogodka se je v vseh treh dneh udeležilo okrog 300 družin.



Kot nam je povedala predstavnica organizatorjev letošnjega festivala, Mica Škoberne, je letošnji festival ob sončnem vremenu in zelo raznovrstnem programu uspel privabiti še neko-

liko več ljudi kot v preteklih dveh letih, odkar je na Visokem. »A organizatorji smo najbolj veseli pozitivnih odzivov udeležencev. Številne družine nam izražajo hvaležnost za doživetje,



morda tudi zato, ker opazijo trud več kot 80 prostovoljcev, od katerih ima večina tudi sama družine.« Opažajo, da festival vse bolj postaja dragocen kraj srečavanja med družinami od vsepovsod. Program iz leta v leto oblikuje več staršev iz družin, ki so bile v preteklih letih udeleženke, saj organizatorji vidijo, da se med njimi skrivajo mnogi dragoceni talenti (letos, na primer, plesna delavnica, varjenje

Člane družine Marka in Katje Jarc iz Ljubljane, ki se je udeležila prireditve in šteje štiri člane, smo vprašali, kaj menijo o festivalu.

Marko: »Že nekajkrat smo prišli na festival. Zdi se nam super; zelo je lepo, v naravi, postavljen je šotor, lahko kampiramo na travniku in smo v naravi. Na festival se vračamo zaradi zanimivih vsebin, ki jih ponuja; ves čas se dogaja kaj zanimivega tako za starše kot za otroke. Zdi se mi koristno preživeti vikend.«

Katja: »Pri programu festivala mi je všeč, da so vsebine zasnovane tako, da so nekatere namenjene le staršem in se jih lahko udeležimo posebej, npr. večerni ples, delavnica o tem, kako naj se ženska uredi ipd. Za otroke se mi letos zdi program raznovrsten, a vseeno ni vsega preveč – vsak si lahko najde nekaj, kar mu je všeč. Sicer pa tudi naša družina sodeluje pri festivalu; sama sem pripravila delavnico, mož je prostovoljec, zato smo tudi na ta način povezani z dogodkom. Zelo lepe so predvsem maše, ki so v naravi in še posebej doživite.«

Jakob (7,5 let): »Na festivalu najraje igram nogomet in berem knjige. Knjižnica je tu pod drevesi. Všeč mi je bila tudi včerajšnja večerja. Tudi naslednje leto bom prišel na festival.«

piva, prehrana, karikature ...). »Prvič smo na glavni oder povabili tudi družine, da se z glasbenimi točkami predstavijo na šovo talentov, kar upamo, da bo postalo stalnica festivala. Veliko veselja pa je staršem in otrokom prinesel tudi raper Trkaj, ki je dodobra razgrel že tako od sonca ogreto množico.«

V Zavodu Iskreni si želijo, da bi se vsaka družina na festivalu lahko za nekaj dni oddaljila od vsakdanjih skrbi, skupaj doživela nepozabno izkušnjo in v druženju z drugimi družinami okrepila zavedanje o lastni vrednosti. Vse tri dneve festivala pripravijo pester program. Poleg različnih dogodkov, namenjenih staršem in zakoncem, je festival ponudil tudi različne vsebine za otroke, kot je npr. knjižnica pod drevesi, lov na zaklad, pohod po poteh Visoške kronike ... Posebno pozornost so letos namenili vlogi očetov.

Kristina Z. Božič

Šolsko leto so zaključili na odru

Vrtec Agata je imel letošnje šolsko leto prav poseben zaključek. Nastopajočih je bilo okoli 50 otrok iz 7., 8. in 9. skupine. Skupaj s svojimi vzgojiteljicami so se že od marca pripravljali na plesno-dramsko predstavo Žirafe ne znajo plesati na podlagi istoimenske knjige. Kot že naslov pove, v predstavi ni manjkalo igralcev in plesalcev. Otroci so spoznali različne vrste plesa od tanga, twista, čačaja, swinga do vsem poznane polke. Igralci so bili v vlogah staroselcev, žirafe, črička ter lune. Predstavo so zaigrali in zaplesali šestega junija v dvorani kulturnega doma v Poljanah.

Vzgojiteljica Barbara Primožič



Na predstavo so se otroci pripravljali vse od marca.



Kam od julija do septembra?

- 20. julij: **Pohod na Blegoš kot nekoč.** Odhod ob 8. uri iz Javorij. Organizira TD Stari vrh. Dod. inf.: Janez Šturm, tel. št.: 040/190-701.
- 20. julij ob 18. uri: **Gasilska veselica s skupino Pop design in ansamblom Ideja** na Kalarjevem travniku v Gorenji vasi. Izakupiček bo za izgradnjo novega gasilskega doma. Organizira PGD Gorenja vas.
- 21. julij ob 17. uri: **Gasilska veselica na Sovodnju z Ansamblom Toneta Rusa** z gosti (Fantje z vseh vetrov). Organizira PGD Sovodenj.
- 23. julij: **Planinski izlet na Možic (1802 m).** Odhod izpred Kmetijske zadruge v Gorenji vasi je ob 7. uri. Pot je lahka in označena, tri ure hoje. Dod. inf. in prijave: Darja Krek, tel. št.: 031/247-915, www.pdgorenjavas.com.
- 26.–28. julij: **Praznik žetve na Žirovskem vrhu.** V petek ob 19.30 kmečka igra Očetov prav, od 20.30 zabava z Ansamblom Banovšek. V soboto ob 19.30 kmečka igra Očetov prav, od 20.30 zabava z Ansamblom Smeh. V nedeljo ob 10. uri srečanje ljudskih godcev in pevcev, ob 15. uri kmečka igra Očetov prav, ob 16.30 ob 30-letnici ansambla Blegoš, od 18. ure zabava z ansambloma Blegoš in Fantovci. Organizira TD Žirovski Vrh.
- 28. julij ob 18. uri: **Gasilska veselica z ansamblom Svetlin** v parku pred kulturnim domom v Poljanah. Organizira PGD Poljane.
- 2. avgust ob 17. uri: **Svetovni dan piva** v Gostilni na Vidmu v Poljanah. Pokušina piv domačih pivovarjev in pokušina domačih salam. Organizira Društvo ljubiteljev salam Poljanske doline.
- 3. avgust ob 10. uri: **Redno mesečno vodenje po utrdbi v Golem vrhu.** Cena vodenja: 5 evrov. Organizira Zavod Poljanska dolina.
- 4. avgust ob 8. uri: **Dan oglarjev – pohod med gorami.** Zbor udeležencev in start pohoda na Grebljici. Organizira TD Stari vrh.
- 9.–11. avgust: **GHD Lučine 2019.** V petek ob 16. uri povorka nastopajočih vozil skozi Gorenjo vas. V soboto in nedeljo gorsko hitrostna preizkušnja na relaciji Todraž–Lučine. Organizira AMD Zvezda.
- 10. avgust ob 10. in 11. uri: **Žive slike v Šubičevi hiši.** Organizira Zavod Poljanska dolina.
- 10. avgust ob 20. uri: **Večer slovenskih podoknic** na Hotavljah. Muzikal in veselica z ansamblom Banovšek. Organizira TD Slajka Hotavlje.
- 11. avgust od 11. ure: **Semanji dan** na Hotavljah, na Šinkovcovem travniku. Organizira TD Slajka Hotavlje.
- 15. avgust ob 10. uri: **Kolesarski vzpon na Pasjo ravan** (Pokal polanskih puklov). Zbor v Todražu. Organizira ŠD Špik Lučine.
- 15. avgust ob 10. uri: **Pohod Žiri–Kladje–Kovšakov grič** v sklopu prireditve Srečanje z razgledom. Ob 14. uri Srečanje z razgledom na Kovšakovem griču (Kladje). Organizator TKŠP Kladje.
- 17. avgust ob 10. uri: **Kolesarski vzpon na Javorč** (Pokal polanskih puklov). Zbor v Todražu. Organizira ŠD Sv. Urban.
- 25. avgust ob 8. uri: **Pohod Cvetje v jeseni.** Zbor pred Gostilno na Vidmu. Organizirata Zavod Poljanska dolina in KD dr. Ivan Tavčar.
- 1. september: **Začetek nove sezone za pohodnike,** ki se vpisujejo v vpisno knjigo na Slajki – Prijatelji Slajke. Organizira ŠD Marmor Hotavlje.
- 1. september ob 14. uri: **Srečanje citrarjev, harmonikarjev in razstava gob** na Ermanovcu. Organizira PD Sovodenj.
- 5. september ob 18. uri: **Predavanje o Ivanu Tavčarju** v Tavčarjevem dvorcu na Visokem. Organizirata Loški muzej in Zavod Poljanska dolina.
- 7. september ob 10. uri: **Redno mesečno vodenje po utrdbi v Golem vrhu.** Organizira Zavod Poljanska dolina.
- 8. september ob 10. uri: **Kolesarski vzpon na Lubnik** (Pokal polanskih puklov). Start na Mestnem trgu v Škofji Loki, cilj pri okrepčevalnici Nace. Organizira T4M – ŠZ Šk. Loka.
- 8. september od 10. do 17. ure: **Otroški in rokodelski festival Medeni dan prijateljstva** pred Tavčarjevim dvorcem na Visokem. Organizirajo Turizem Škofja Loka, Zavod Enostavno prijatelji in Občina Gorenja vas - Poljane. Rezervni termin je 22. 9.
- 13. september ob 19. uri: **Bralna izvedba Visoške kronike** v Tavčarjevem dvorcu na Visokem. Organizirata Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka in Zavod Poljanska dolina.



5. košarkarski festival

Gorenja vas gostila 200 mladih igralcev

V športnem parku ob šoli v Gorenji vasi je v soboto, 15. junija, potekal peti Košarkarski festival. Udeležilo se ga je 22 ekip iz desetih klubov, kar je po besedah glavnega organizatorja in duše festivala Jaka Trčka iz Košarkarskega kluba Gorenja vas rekord.



Jaka Trček je izrazil zadovoljstvo, da so lahko izkoristili dobre pogoje, ki jih ponujata novo zunanje igrišče in dvorana, in gostili okrog 200 mladih košarkarjev in košarkaric. Na igriščih se je odvijalo več kot 20 tekem v petih starostnih kategorijah. Najštevilčnejšo podporo s tribun so imeli najmlajši igralci. Tekmovanja pa ni zmotila niti kratka ploha.

»Košarkarski festival v Gorenji vasi je ponovno dokazal, da lahko s skupnimi močmi in dobro voljo pripravimo prvovrstni športni dogodek. Vse sodelujoče ekipe so že obljubile, da se bodo še vrnile, kar je še dodatna vzpodbuda in odgovornost za vse, ki sodelujemo pri organizaciji. S tem je bil dvomesečni trud organizatorjev poplačan, tudi z zadovoljstvom vseh sodelujočih,« je še dodal Jaka.

Organizatorji se zahvaljujejo sponzorjem in donatorjem kluba, ki jim omogočajo izpeljavo celotne sezone in tega dogodka, gasilski enoti Gorenja vas za organizacijo prve pomoči, DJ Peru za zabavo, obema osnovnima šolama za sodelovanje vso sezono, klubom za udeležbo in KK Škofja Loka za izposojeno opremo. Festivala ne bi bilo mogoče izpeljati brez okrog 40 prostovoljcev, večinoma staršev, in organizacijskega odbora Košarkarskega festivala, ki prav tako deluje na prostovoljski ravni in skrbi, da vse poteka tako, kot mora. Seveda pa na festivalu, ki velja za sproščen zaključek sezone na začetku poletnih počitnic, tudi letos ni šlo brez vodnih iger, sladoleda in prijetnega druženja.

Jure Ferlan

TD Stari vrh vabi na prireditve

Na dan državnosti je TD Stari vrh izvedel pohod Javorje–Žetina–Javorje, vabijo pa že na Pohod na Blegoš kot nekoč, ki bo v soboto, 20. julija, z začetkom ob 8. uri. Zbirno mesto bo pred gostilno Blegoš v Javorjah. Pot ni zahtevna, dodatne informacije lahko dobite na tel. št. 040 190 701 (Janez).

V nedeljo, 4. avgusta, pripravljajo Pohod med gorami, ki velja za drugega od tradicionalnih pohodov za nagrado Starega vrha. Istega dne bo od 12. ure naprej tudi 48. Dan oglarjev. Ob 15. uri se bo začel etnološki program s prikazom trgovanja kope, ki jo bodo letos zakurili že teden prej. Oglarja, ki bo v koči iz ljubja ves teden noč in dan bedel pri kopi, lahko tisti, ki jih tradicionalna pridelava oglja zanima, obiščejo in z njim rečejo kakšno besedo, da mu ne bo dolgčas. Na prireditvi bodo prikazali pridobivanje oglja, spravilo lesa, uporabo oglja v kovaštvu in veliko drugih zanimivosti iz zakladnice etnografske in kulturne dediščine.

V kulturnem delu prireditve bodo nastopili Tamburaši Bisernice iz Reteč ter ljudski pevci in godci. Za lačne bodo na voljo oglarske piške, pečene na oglju izpod Starega vrha, za zabavo pa bodo skrbeli Ansambel Toneta Rusa, ansambel Dveh dolin in Strmina Express.

J. F.

Odgovori na pobude, predloge in vprašanja

Objavljamo vprašanja, pobude in predloge, ki so jih svetniki predstavili oziroma zastavili županu in občinski upravi na 4. seji občinskega sveta 11. aprila letos. Odgovori so uredniško in lektorsko nespremenjeni – so enaki, kot so jih prejeli svetniki v gradivu 5. seje, ki je bila 13. junija.

Stanislav Bizovičar:

• **vpraša, v kateri fazi je postopek sprejema občinskega prostorskega načrta OPN.**

Občina je v januarju 2018 na osnovi analize prejetih pobud za spremembo namembnosti poslala vlogo za izdajo mnenj k osnutku sprememb OPN vsem 23 pristojnim nosilcem urejanja prostora, ki so vsi do oktobra 2018 izdali pozitivno mnenje, razen Direkcije RS za vode (DRSV), ki je izdala negativno mnenje ter občini naložila izdelave treh Hidrološkohidravličnih študij za posege na robna poplavna območja. Občina je navedene študije pridobila in jih v avgustu 2018 predložila v recenzijo Direkciji RS za vode, ki je občini po treh dodatnih krogih pisnih pojasnil posredovala končno pozitivno recenzijsko mnenje šele 30. 5. 2019, in to ob številnih pisnih in telefonskih urgencah, saj primerljivi postopki recenzij na DRSV običajno potekajo 12 mesecev. Na osnovi pridobljenega pozitivnega recenzijskega poročila k vsem trem navedenim študijam je občina dne 31. 5. 2019 šele lahko vložila na DRSV tudi ponovno vlogo za mnenje k osnutku sprememb in dopolnitev OPN. Glede na to, da so bile s pristojnimi vse vsebine v vmesnem času že usklajene, v ponovljenem postopku vloge pričakujemo izdajo pozitivnega mnenja DRSV. To je tudi zadnje manjkajoče pozitivno mnenje za oddajo vloge na Ministrstvo za okolje in prostor MOP glede presoje, ali je potrebno za spremembe OPN izvesti tudi celovito presojo vplivov na okolje CPVO in naročiti izdelavo okoljskega poročila OP. Tega je po izdelavi potrebno posredovati še v mnenje na MOP, nato pa se šele lahko javno razgrne sočasno z razgrnitvijo sprememb OPN. Ker smo vse sporne vsebine z DRSV uskladili že v postopku recenzije študij, pričakujemo odločitev MOP, da izvedba postopka CPVO in izdelava OP ne bo potrebna, kar bo omogočilo predčasno javno razgrnitev sprememb OPN, ki bo izvedena takoj po pridobitvi mnenja DRSV k spremembam OPN na osnovi vloge občine z dne 31. 5. 2019. Prvo, negativno mnenje DRSV k spremembam OPN je bilo izdano v roku petih mesecev od oddaje vloge občine, vendar je pričakovati, da bo zaradi visoke stopnje predhodne usklajenosti vsebin iz vloge ponovno odločanje o vlogi na DRSV trajalo krajši čas. O datumu javne razgrnitve dopolnjenega osnutka OPN bodo vsi pobudniki pisno obveščeni. Po izvedeni javni razgrnitvi je po izdelavi analize pobud potrebno ponovno izvesti še drugi krog izdaje pozitivnih mnenj h končnemu predlogu odloka s strani vseh 23 nosilcev urejanja prostora, čemur sledi končni sprejem odloka na seji občinskega sveta.

Na občinah ne moremo biti zadovoljni s trenutnim pravnim režimom izvajanja spre-

memb prostorskih načrtov občin, saj zaradi prezapletenosti in slabe odzivnosti ključnih nosilcev urejanja prostora traja odločno predolgo in s tem hromi izvajanje razvojnih pobud tako občine kot občanov. Ocenjujemo pa, da v doglednem času ni pričakovati hitrejšega procesiranja navedenih postopkov, saj je lani uveljavljeni novi zakon o urejanju prostora v postopek spremembe namembnosti vnesel še nekatere nove presoje in obveznost izdelave dodatnih študij, ki jih doslej ni bilo potrebno izdelovati. Ker je občina sklep o začetku postopka tekočih sprememb OPN sprejela še pred uveljavitvijo novega zakona, se tekoče spremembe izvajajo še po predhodno veljavnem zakonu o prostorskem načrtovanju.

Janez Hrovat:

• **predlaga, naj bo ob 100-letnici Visoške kronike naslednja seja občinskega sveta na Dvorcu Visoko.**

Pobuda se upošteva. Občina na ta način želi predstaviti občinskemu svetu tudi dosežke pri izvedeni obnovi dvorca, nazadnje z odmevnim odprtjem Visoške kavarne.

• **vpraša, koliko vlog za predšolsko varstvo otrok je zavrženih.**

Iz poročila komisije za vpis otrok v vrtec za šolsko leto 2019/2020 izhaja, da je na razpisa obeh vrtecev prispelo skupno 176 vlog, ki jih je komisija točkovala glede na veljavni pravilnik. V Gorenji vasi z enotami je bilo sprejetih 59 otrok, v Poljanah in Javorjah pa 50 otrok, torej skupaj 109 otrok, na osnovi česar v vrtcih skupno zagotavljamo varstvo za 430 otrok. Na število sprejetih otrok je vplivalo dejstvo, da je bil 15 otrokom odložen vpis v 1. razred in ostajajo v vrtcu, zato je manj prostih mest v vrtcu.

V vrtec so bili s septembrom 2019 sprejeti prav vsi otroci iz naše občine, ki imajo zaposlena oba starša in torej varstvo nujno rabijo, kar je cilj, ki ga v zadnjih letih nismo uspeli doseči, zato smo z doseženim lahko zadovoljni. Navedeno želimo posebej izpostaviti, saj ta podatek kot ključni rezultat letošnjega vpisa v vrtec doslej v medijih ni bil vedno objavljen.

Na čakalni listi je ostalo 34 otrok, ki niso iz naše občine oziroma nimajo zaposlenih obeh staršev, ter 33 otrok, ki ne izpolnjujejo starostnega pogoja, saj 1. septembra še ne bodo stari 11 mesecev in jih še ne moremo sprejeti v vrtec. Občina še ne razpolaga s povratno informacijo, koliko staršev po izdaji sklepa ni podpisalo pogodbe za vpis v vrtec, saj se na ta način sprostijo dodatna mesta za vpis.

• **vpraša, ali je občina pripravljena podeliti koncesijo za zasebno izvajanje predšolske vzgoje.**

Občina podpira podelitev tovrstne koncesije,

če bi se izkazalo, da obstaja kandidat, ki bi na območju občine lahko izpolnil zakonsko predpisane pogoje.

• **vpraša, kdaj bo občinskemu svetu predstavljeno poročilo o poslovanju STC Stari vrh, d. o. o. Župan odgovori, da na junjski seji občinskega sveta.**

Poročilo STC bo predstavljeno na naslednji, junjski seji občinskega sveta, po predhodni obravnavi na pristojnem odboru za gospodarstvo ter nadzornem svetu in skupščini družbe.

Anton Debeljak:

• **pove, da so krajan KS Javorje in KS Poljane prejeli obvestilo Pošte o skrajšanju delovnega časa Pošte v KGZ Poljane in vpraša, ali lahko občina posreduje pobudo Pošti, da se delovni čas ne skrajšuje.**

V vmesnem času je bila že posredovana pisna pobuda pogodbenemu izvajalcu poštних storitev s predlogi po ohranitvi dosedanjega obsega poštних storitev zaradi sinergičnih učinkov pri poslovanju trgovine. Odgovora še nismo prejeli.

• **pove, da ga je krajan Hotovlje obvestil, da Loška komunala z lastniki zemljišč želi skleniti pogodbe o ustanovitvi služnosti za obnovo vodovoda skozi Hotovljo, in vpraša, ali je občina s tem seznanjena.**

Občina je z navedenim seznanjena; projektanti pa še izdelujejo predloge optimalne umestitve loškega vodovoda, ki bo najbolj zahtevna v najožjem delu doline Hotoveljščice, kjer poleg ceste že potekajo tudi drugi komunalni vodi Občine Gorenja vas - Poljane (kanalizacija, vodovod za Poljane, vodovod za hišne priključke).

• **pove, da je bilo na sestanku krajanov Dolenjih in Gorenjih Brd izpostavljeno med drugim plačevanje nadomestila za uporabo stavbnih zemljišč (NUSZ) in podana pripomba na nezaračunavanje NUSZ v naseljih, ki ležijo v 4. območju.**

Načrtuje se priprava potrebnih evidenc za vzpostavitev obračuna.

Marija Guzelj:

• **predlaga, da se v Podblegaških novicah podrobneje predstavijo posamezne postavke, ki so navedene in se obračunavajo na računu za komunalne storitve.**

Pobuda je bila v vmesnem času že upoštevana.

Mag. Polona Mlinar Biček:

• **predlaga sprejem pravilnika, na podlagi katerega bi se učencem glasbene šole dodelila sredstva Jobstovega sklada, ki so načrtovana v vsakoletnem proračunu.**

Kot je bilo pojasnjeno že na tekoči seji, se pravilnik o sofinanciranju izobraževanja nadarjenih mladih glasbenikov uvrsti na sejo občinskega sveta v juniju 2019.

svetnikov

Mirjana Možina:

• **vpraša, ali bo ob upokojitvi zobozdravnice izveden razpis za podelitev koncesije ali bo zobozdravnika nadomestilo Osnovno zdravstvo Gorenjske (OZG).**

Kot je bilo pojasnjeno na tekoči seji, je občina v februarju prejela negativno mnenje Osnovnega zdravstva Gorenjske OZG glede razpisa koncesije, sredi aprila pa je prejela novo mnenje, ki dovoljuje objavo razpisa v obsegu za 0,8 programa. Naknadno je OZG v maju posredovalo dopolnjeno mnenje z dovoljenjem za razpis koncesije v obsegu 1,00 programa. Ker je dr. Mijatovičeva doslej izvajala program v obsegu 0,7 programa, navedeno predstavlja širitev programa za 0,3 in s tem izboljšanje dostopnosti do zobozdravnika za odrasle.

Občina je na osnovi navedenega mnenja pripravila koncesijski akt v obliki odloka, ga posredovala v soglasje Ministrstvu za zdravje in ZZSZ, po prejemu katerih je bila izvedena korespondenčna seja občinskega sveta za sprejem odloka. Po njegovi objavi je občina 29. 5. 2019 objavila javni razpis za podelitev koncesije, ki je še v teku.

• **opozori na spravilo ostankov peska, ki se uporablja za posipanje cest v zimskem času, in predlaga, da se predsedniki krajevnih skupnosti dogovorijo o enotnem načinu pospravljanja peska, za kar bo potrebno v proračunu nameniti nekaj sredstev.**

Navedeno predstavlja strošek tekočega vzdrževanja cest, ki ga krajevne skupnosti izvedejo po svoji presoji. Za izvajanje zimskega vzdrževanja občinskih cest je bilo v proračunu občine za leto 2019 zagotovljenih 414.000 evrov, strošek opravljenih del pa je znašal 451.631 evrov, zaradi česar je občina za poplačilo izvedenih del že bila primorana zagotoviti dodatna proračunska sredstva na račun zmanjšanja planiranih investicijskih del na cestah.

Peter Peternel:

• **pove, da je župan prejel pismo staršev z območja Podružnične šole Javorje s pobudo o čimprejšnji gradnji nove šole v Javorjah, in vpraša, ali je znana časovnica izgradnje nove šole v Javorjah.**

Kot je župan že pojasnil na tekoči seji, je potrebno v Javorjah centralno območje urejati celovito, v sodelovanju z Loško zadrugo, lastnikom zemljišč, krajevno skupnostjo in gasilci. Časovnica bo znana šele takrat, ko bodo dogovorjena in urejena lastniška razmerja.

Roman Kokalj:

• **predlaga, da se člani občinskega sveta na eni prihodnjih sej seznani s sistemom delovanja prvih posredovalcev, ki bi ga predstavil reševalec Matjaž Mohorič.**

Pobuda se upošteva.

Župan Milan Čadež

100-letnica Visoške kronike: uprizoritev SNG Drama na Visokem

Ob častitljivem jubileju vrnitev – domov

Z uprizoritvijo Visoške kronike ljubljanske Drame se je na Visokem zgodil še drugi vrhunec v organizaciji KD dr. Ivan Tavčar Poljane ob jubileju izida enega najbolj znanih Tavčarjevih del.



Foto: arhiv KD dr. Ivan Tavčar Poljane

Visoška kronika se je z uprizoritvijo ljubljanske Drame vrnila domov. Dogodek je dopolnila izjemna kulisa Tavčarjevega dvorca.

Za prvega so poskrbeli domači igralci v začetku junija z uprizoritvijo Visoške kronike v poljanskem narečju. V treh dneh so si jo z navdušenjem ogledali obiskovalci v razprodani dvorani poljanskega kulturnega doma, že v pričakovanju izvedbe, ki so jo 21. junija odigrali profesionalni igralci ljubljanske Drame – na Visokem, kjer je nastajala pred 100 leti. »Predstavo na prostem si je ogledalo več kot 800 obiskovalcev. Kljub negotovim vremenskim razmeram nam je uspelo uspešno izpeljati dogodek. Igralci so z navdihneno igro (prostor je pri tem imel velik vpliv) navdušili obiskovalce, ki so si z različnih koncev Slovenije prišli ogledat predstavo,« so sporočili iz KD dr. Ivan Tavčar Poljane po izvedbi.

Ne gre za klasično gledališko predstavo. Igralci Nina Ivanišin, Tamara Avguštin, Aljaž Jovanović, Klemen Janežič in Janez Škof upovedujejo kroniko zbrani za mizo, s pripovedovanjem pa prehajajo v različne like, skozi katere so želeli zgodbe Tavčarjevega dela prenesti v širši slovenski prostor oz. kot je povedala Ivanišinova, zgodbo razširiti na širši prostor intime Slovencev.



Foto: arhiv KD dr. Ivan Tavčar Poljane

Igralci ljubljanske Drame po predstavi na Visokem (z leve): Janez Škof, Tamara Avguštin, Aljaž Jovanović, Nina Ivanišin in Klemen Janežič

Predstavo SNG Drama je ob podpori domačega društva pripeljal na Visoko Andrej Šubic – zdravnik, amaterski igralec in režiser, ki je prvi junijski vikend na oder postavil Visoško kroniko v poljanskem narečju. 24. junija je postal Ime tedna na Valu 202. Iskreno čestitamo!

»To gostovanje je za nas posebna čast. Sicer smo s predstavo v letu in pol, odkar je nastala, bili na več gostovanjih po Sloveniji, tudi v tujini, v Beogradu in na Cetinju, kjer je bila nagrajena z glavno festivalsko nagrado, ampak tokratno povabilo organizatorjev je nekaj čisto drugega.« Pristop vseh članov ekipe do uprizoritve je bil precej drugačen. »Smo v hiši, ki je polna zgodb – tako Kalanovih kot Tavčarjevih, tako resničnih kot izmišljenih dogodkov, ki so se tako v pozitivnem kot negativnem smislu držali tega posestva, kar vsekakor vpliva na nas, igralce,« je povedala Ivanišinova.

Izidorji ali Juriji? Margarete ali Agate?

Vsako novo obdobje odkriva v pripovedi lastne težave. Kako aktualno nas nagovarja kronika še stoletje pozneje – z gledališkega odra? Jernej Lorenci, režiser, se v predstavi sprašuje: Smo Slovenci Izidorji ali Juriji? So Slovenke Margarete ali Agate?

Odgovore na ta in še druga vprašanja so v triurni predstavi iskali gledalci skupaj z igralci, ki so do premora ob ugašanju dneva srkali Polikarpovo zgodbo, njegovo usodo in smrt. Že ob mraku pa se je v drugem delu z Janezom Škofom oglasila harmonika, na odru se je odvijalo dogajanje ob Agatini obsodbi in kazni ter vrnitev domov – na Visoko.

Damjana Peternelj



Tudi pretekli mesec je na naš e-naslov podblegaske.novice@gmail.com prispelo nekaj zanimivih fotografij.

Nina Cankar nam predstavlja psičko Lili, s katero sta se povzpeli na Porezen in se ustavili na razgledni točki v Davči. V ozadju so Novaki, smučišče Cerkno in celo Blegoš. Prvo julijsko nedeljo so se Lučine in Dolge Njive s Špikom za nekaj minut ujeli v pravi, s soncem obsijani mehurček iz mavrice. Avtorico je med fotografiranjem dež malo namočil, a je bilo vredno takšnega prizora. »Na Dolgih Njivah je zajemala, za lučinsko šolo pa zlivala (ali obratno),« nekateri opisujejo redkeje videno mavrico, ki se na obeh straneh dotika tal. »Žal v resnici borovnice niso tako debele, kot izgledajo na fotografiji, a so grmički letos lepo polni,« pa je sporočila Marija K. in dodala, da letos v gozdu ni srečala nabiralcev od drugod. Kadar je v njeni bližini zaslišala zvoke živali, pa je nehote pomislila na trenutno najmanj priljubljeno zver v Sloveniji.

Podbrdo Trail Running Festival

Športna prireditev, pri kateri sodeluje pet občin

Junija je Podbrdo gostilo Podbrdo Trail Running Festival, katerega se je udeležilo več kot 400 tekačev iz 18 držav. Najdaljše preizkušnje so se udeležili tudi tekači iz naše občine.

Tekači so sicer lahko izbirali med 100-kilometrskim Ultra pušeljce trailom (UPT), 42-kilometrskim gorskim maratonom štirih občin (GM40), 12 km dolga sta bila Graparski trimček in gasilski gorski tek, mini GM40 pa je bil namenjen mlajšim tekačem in je štel za Pokal Slovenije v gorskih tekih za mlade.

Trasa najdaljšega, 103 km dolgega teka z višinsko razliko 6600 m poteka po delu proge Kopačnica–Blegoš–Kopačnica. Start in cilj, kamor se je treba vrniti v 30 urah, je v Podbrdu. Na trasi je deset okrepčevalnic, med njimi tudi oskrbovalna postaja v Kopačnici, kjer za tekače poskrbijo člani ŠDMH. Tek organizirajo društva, ki pokrivajo teke v okviru Pušeljske gorskih tekov, Atletskega društva Železniki (tek na Ratitovec), GM40 (Gorski maraton štirih občin), Planinskega društva Podbrdo (tek na Črno prst) in Športnega društva Marmor Hotavlje (tek na Blegoš).

S progo je najhitreje opravil Švicar

Zmagovalec Ultra pušeljce traila 2019 je Švicar Adrian Brennwald, ki je s progo opravil v 13 urah, 37 minutah in 20 sekundah. Zmagovalka med ženskami je Manja Frece s časom 19.52.14. Med našimi občani je najboljši čas (16.59.17) in osmo mesto osvojil Cene Polajnar. Tekli so še Alen Božič (9. mesto), Primož Šifrar (11. mesto), Jože Košir (14. mesto), Igor Klemenčič (27. mesto), Niko Pustovrh (30. mesto) in Tomaž Božnar.

Na 100-kilometrsko progo se je podalo 54 tekačev, med njimi je bilo šest žensk. V cilj jih je priteklo 40, med njimi pet žensk. »Zelo smo zadovoljni z izvedbo 18. gorskega maratona in drugih tekov ter udeležbo,« je povedal vodja prireditve Jože Dakskobler in nadaljeval: »Na naše teke, ki niso prav lahki, ne bomo nikoli privabili tisoč in več ljudi, takega števila



Prihod skupine v Kopačnico

ljudi ne bi prenesel niti kraj. Trudimo se, da se jih udeleži med 500 in 600 tekačev. To je za nas zelo lepa številka.«

Povezovanje petih občin

Festival, na katerem sodeluje več kot 450 prostovoljcev, pokriva občine Tolmin, Bohinj, Cerkno, Železniki in Gorenja vas - Poljane. »Gre za povezovanje in sodelovanje občin, krajev ...« Jože Dakskobler izpostavi, kako velik zalogaj je privabiti toliko ljudi dobre volje, da pridejo prostovoljno pomagat. »Organizatorji Podbrdo Trail Running Festivala se zahvaljujemo vsem prostovoljcem iz vseh petih občin, še posebej ekipi Boštjana Jezerška, ki zelo dobro in tvorno sodeluje z nami že vrsto let,« je strnil Dakskobler.

Lidija Razložnik